

LIETUVOS VALSTYBĖS ŠIMTMETIS – MŪSŲ VISŲ SĖKMĖS ISTORIJA

Iškilmingame minėjime „Vyriausybei – 100“ sveikinimo žodį tarė Lietuvos Respublikos Prezidentė Dalia Grybauskaitė, Seimo Pirmininkas Viktoras Pranckietis, dalyvavo ankstesnių Vyriausybių vadovai, ministrų kabineto nariai, istorikai, kiti garbūs svečiai.

LRV

Ministras Pirmininkas Saulius Skvernelis lapkričio 9 d. dalyvavo iškilmingame minėjime „Vyriausybei – 100“, renginyje sveikinimo žodį tarė Lietuvos Respublikos Prezidentė Dalia Grybauskaitė,

Seimo Pirmininkas Viktoras Pranckietis, dalyvavo ankstesnių vyriausybių vadovai, ministrų kabineto nariai, istorikai, kiti garbūs svečiai.

„Vieninga mūsų tauta užaugino ne vieną iškilią asme-

nybę. Moderniosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės istorijoje – ypatingi žmonės, aukoję laiką, jėgas ir gyvenimą. Jų paliktos mintys ir darbai visada bus šiandienos politikos pamatas ir stabilumo garantas.

Šimto metų sukaktis yra mūsų visų sėkmės istorija! Lietuva šiandien yra atvira, drąsi ir patikima valstybė, savo istoriją ir gerovę kurianti kartu su kitoms Europos valstybėmis. Jos balsas girdimas tarptautinėje erdvėje, o pasiekimai vertinami visame pasaulyje”, - tardamas sveikinimo žodį pabrėžė premjeras.

Vyriausybės vadovas padėkojo visiems Lietuvos kūrėjams – dirbusiems praeityje ir triūsiantiems šiandien, sakydamas, kad jų nuolatinis rūpinimasis krašto reikalais, aukojamas laikas, Lietuvos vizijos kūrimas yra pati geriausia dovana šimtmečio proga. Kiekvienas mažiausias darbas, atliktas iš širdies, užtikrina Lietuvos gerovę ir sėkmę. Todėl, pasak premjero, dera didžiuotis savo valstybe, visada branginti iškovotą laisvę ir nepriklausomybę.

Vyriausybės rūmuose taip pat atidaryta pirmosioms vyriausybėms skirta

paroda, pristatyta istoriko Algimanto Kasparavičiaus knyga „Pirmieji Lietuvos ministrų kabinetai 1918 metais Vilniuje”. Joje apžvelgiami įvairūs krašto organizaciniai darbai, vykdomosios valdžios pamatų kūrimas.

Pasak Vyriausybės kancelerio Algirdo Stončaičio, nors pirmoji Vyriausybė dirbo neilgai, bet drąsiai ryžtingai ėmėsi modernios Lietuvai valstybės kūrimo darbų. Per pusantro mėnesio A. Voldemaro Ministrų kabinetas surengė net 22 posėdžius, kurių metu sprendė itin sudėtingus politinius ir praktinius valdžios perėmimo, ministerijų įsikūrimo, kitų valdžios institutų formavimo ir organizavimo klausimus. Anot A. Stončaičio, su didele pagarba šiandien minime Lietuvos valstybės kūrėjus apie kurių veiklą, nuveiktus darbus ir dideles pastangas liudija tiek fotografijų ekspozicija, tiek išleista knyga.

LRV

GĘSTA ES VILTYS LAPKRITĮ SURENGTI VIRŠŪNIŲ SUSITIKIMĄ, KURIAME BŪTŲ PASIEKTA „BREXITO” SUTARTIS

Europos Sąjungos pareigūnai lapkričio 6 d. suabejojo galimybe šį mėnesį surengti neeilinį Bendrijos viršūnių susitikimą, skirtą „Brexit” susitarimui sudaryti. Vilčių mažėja, nes, pasak pareigūnų, derybose pasiekta pažangos, tačiau ji – nepakankama.

„Akivaizdu, kad „Brexit” derybose yra dar daug darbo. Vis dar esame pasiryžę pasiekti susitarimą”, – iš Helsinkio, kur susitiko su Suomijos pareigūnais, tviteryje parašė ES vyriausiasis derybininkas Michelis Barnier.

Vienas su derybų procesu susipažinęs šaltinis naujienų agentūrai AFP sakė: „Manau, kad viršūnių susitikimas įvyks gruodį. Šiuo metu nepasiekta pakankamai pažangos Airijos sienos klausimu, kad galėtume viršūnių susitikimą rengti lapkritį.”

Kitas kalbintas pareigūnas kategoriškai neatmetė galimybės, kad derybos bus surengtos lapkritį, tačiau pripažino, kad net jei artimiausiu metu derybose netikėtai įvyktų proveržis, pasirengti viršūnių susitikimui gali užtrukti iki poros savaičių.

Europos Vadovų Tarybos (EVT) pirmininkas Donaldas Tuskas trečiadienį telefonu kalbėjosi su Didžiosios Britanijos premjere Theresa May, tačiau proveržio nepasiekė.

Londonas Bendriją paliks kitų metų kovo 29 dieną, tačiau išstojimo sutartis, reglamentuosianti būsimus ES ir Didžiosios Britanijos klausimus, vis dar nesudaryta.

Pagrindinis nesutarimų objektas – sienos tarp ES narės Airijos ir Didžiąjai Britanijai priklausančios Šiaurės Airijos klausimas.

ELTA

JAV ĮSPĖJO RUSIJĄ DĖL NAUJŲ SANKCIJŲ

geopolitika.lt

Dėl pasikėsimo į buvusį rudų dvigubą agentą Sergejų Skripalį JAV svarsto naujas sankcijas Rusijai. JAV valstybės departamentas antradienį paskelbė, kad Maskva neįvykdė JAV sąlygų ir turi tikėtis naujų baudžiamųjų priemo-

nių. Departamentas apie tai informavo Kongresą, sakė atstovė Heather Nauert. JAV valstybės departamentas rugpjūčio 6-ąją konstatavo, kad Rusija, Anglijos Solsberio mieste surengdama nuodų išpuolį prieš S. Skripalį ir jo dukterį Juliją, nusižengė 1991 metų JAV įstatymui dėl cheminio ir biologinio ginklo. JAV vyriausybė todėl paskelbė virtualią sankcijų, kurios veikiau buvo simbolinės.

Kartu Vašingtonas paragino

Maskvą per 90 dienų paskelbti apie cheminių ir biologinių kovinių medžiagų naudojimo atsisakymą. Šis terminas dabar baigėsi. Todėl Maskvai gresia naujos sankcijos. Pasak H. Nauert, Valstybės departamentas pradėjo tartis su Kongresu dėl tolesnių žingsnių.

JAV vyriausybė pastaraisiais metais ne kartą skelbė sankcijas Rusijai. Taip Vašingtonas, jo pačio duomenimis, reagavo į Rusijos vaidmenį Ukrainos konflikte, Rusijos kišimąsi į JAV prezidento rinkimų kovą 2016-aisiais, spėjimą Maskvos vaidmenį pasikėsinant į S. Skripalį bei JT sankcijų Šiaurės Korėjai pažeidinėjimą.

ELTA

JAV IR NATO TARSIS DĖL RUSIJOS BRANDUOLINIO PAKTO

JAV prezidentas Donaldas Trampas (Donald Trump).

Reuters

Prancūzijos pareigūnai sako, kad Jungtinių Valstijų prezidento Donaldo Trampo (Donald Trump) administracija sutiko konsultuotis su NATO dėl Vašingtono planų trauktis iš ginklų kontrolės sutarties su Rusija.

Prancūzijos prezidento Emmanuelio Macrono patarėjai sako, kad toks sprendimas buvo priimtas per D. Trampo ir E. Macrono pasitarimą Paryžiuje lapkričio 10 d.

Baltieji rūmai tokio pranešimo kol kas nekommentuoja. Tačiau D. Trampo patarėjas nacionalinio saugumo klausimais Johnas Boltonas lapkričio 9 d. žurnalistams Paryžiuje sakė, kad Jungtinės Valstijos „labai glaudžiai konsultuo-

jasi” su sąjungininkais dėl minėtos sutarties ir „yra labai optimistiškai nusiteikusias dėl bendros pozicijos.”

Jungtinės Valstijos ir NATO yra apkaltinusios Rusiją pažeidžiant Vidutinio nuotolio branduolinių pajėgų sutarties sąlygas.

D. Trampo sprendimas pasitraukti iš šios sutarties kelia nerimą daugeliui Europoje, kur ši sutartis yra laikomas vienu iš po Šaltojo karo sukurto tvarkos pamatinių akmenų. E. Macronas yra perspėjęs, kad jeigu šios sutarties bus atsisakyta, Rusija gali dislokuoti tokias raketas, kurios galėtų pasiekti taikinius Europoje, bet ne Jungtinėse Valstijose.

LRT

ŽINIOS IŠ VILNIAUS

Lapkričio 11-oji – Lenkijos Nepriklausomybės diena. Šventės išvakarėse sveikiname savo artimiausius kaimynus draugus lenkus, švenčiančius valstybingumo šimtmetį – Trijų kryžių paminklas, Baltasis ir Mindaugo tiltai Vilniuje jau nušvito Lenkijos vėliavos spalvomis, pranešė Vilniaus miesto savivaldybė. Nacionalinė nepriklausomybės šventė – viena svarbiausių valstybinių švenčių lenkams. Vilniaus savivaldybė pakvietė lenkus ir lietuvius kartu švęsti Lenkijos nepriklausomybės atkūrimo 100-metį.

Seimo Nacionalinio saugumo ir gynybos komiteto vadovas Vytautas Bakas ankstesnės valdžios pasirengimą mobilizacijai vadina aplaidumu, kuris esą balansuoja ant nusikaltimo ribos. Tą, pasak jo, parodė ir Valstybės kontrolės išvados, kurios yra įslaptintos, kaip ir pats prieš ketverius metus parengtas planas, kaip valstybė išgyventų karinės krizės ar kitos didelės nelaimės atveju. Buvęs krašto apsaugos ministras Juozas Olekas sako, kad V. Bakas kalbą netiesą, nors pripažįsta, kad mobilizacijos plane yra trūkumų.

Menkas visuomenės dėmesys žvalgybos tarnybų finansavimui lemia vyriausybės politikos nenuoseklumą ir kelia grėsmę Lietuvos saugumo sistemos tvarumui. Taip tvirtina ekspertai, pabrėžiantys, kad būtina nuosekliai stiprinti tris gynybos linijas: žvalgybą, diplomatinę tarnybą ir kariuomenę. Kadangi vyriausybės siūlomas asignavimų VSD mažinimas sutampa su žvalgybos pareigūnų darbo užmokesčio pakėlimu, planuojamas taupymas reikšmingai atsilieptų tarnybos veiklos finansavimui. Atėmus darbo užmokestį, VSD veiklai 2019 metams liktų vos 2,76 mln. eurų. Kitaip tariant, 2019 metų valstybės biudžeto projekte numatoma perpus sumažinti VSD veiklos pagrindą sudarančių žvalgybos ir kontržvalgybos operacijų finansavimą.

Švietimo ir mokslo ministerija siūlo nuo kitų mokslo metų tautinių bendrijų ugdymo įstaigose vaikus lietuvių kalbos pradėti mokyti anksčiau – jau darželyje. Tautinių bendrijų atstovai abejoja, ar tai daryti tikslinga, kol neparengta vientisa lietuvių kalbos mokymo visose tautinių mažumų ugdymo įstaigose sistema.

Daliai Liberalų sąjūdžio narių nusprendus savivaldos rinkimuose dalyvauti su rinkimų komitetų vėliava, partijos valdyba nutarė nelaukti ir paskelbė, kad komitetų kelią pasirinkusių liberalų narystė partijoje bus suspenduota. Šis sprendimas supykė kai kuriuos ryškius liberalų veidus ir šie patys pasitraukė iš partijos. Durimis trenkė komitetą nusprendęs kurti Vilniaus meras Remigijus Šimašius, o paskui jį iš partijos išėjo visa Liberalų sąjūdžio frakcija sostinės savivaldybės taryboje. Iš partijos taip pat pasitraukė parlamentarė Aušrinė Armonaitė, Klaipėdos meras Vytautas Grubliauskas. Rinkimų komitetą pasirinkusio Varėnos mero Algio Kašėtos narytė partijoje buvo suspenduota, jis pats atsistatydino iš Liberalų sąjūdžio pirmininko pavaduotojų, tačiau iš partijos nepasitraukė. Iš viso per pastaruosius kelis mėnesius iš partijos pasitraukė apie 180 liberalų.

Iškilmingas naujos kadenciją baigusio prezidento Valdo Adamkaus knygos „Esu vienas iš jūsų. Rinktinės prezidento kalbos“ pristatymas Valdovų rūmuose lapkričio 9 d. vakare įvyko nedalyvaujant pačiam V. Adamkui. Jam gydytojai rekomendavo pasilikti namuose, tad šventėje jo nebuvo. Knygą „Esu vienas iš jūsų. Rinktinės prezidento kalbos“ išleido leidykla „Tyto alba“. Ji pasirodė 2018 m. rugsėjį. Knyga apima prezidento kalbas, pasakytas 20 metų laikotarpiu – nuo 1998 iki 2018 metų. V. Adamkus Lietuvos Respublikos prezidento pareigas ėjo 1998–2003 ir 2004–2009 metais. Jam neseniai suėjo 92 metai.

LRT Tyrimų skyrius lapkričio 8 d. paskelbė, kad Ramūno Karbauskio „Agrokoncernas“ perka trąšas iš Rusijos įmonės, kurios 80 proc. akcijų priklauso Arkadijui Rotenbergui. Jam pastaruosius 4 metus taikomos tarptautinės sankcijos – ES ir JAV. A. Rotenbergo įmonės laimi Kremliaus užsakymus, tarp jų – pastatyti tiltą į Rusijos okupuotą Ukrainos Krymo pusiasalį. Ramūnas Karbauskis teigia, kad jis nežino, kas yra V. Putino bankininkais vadinami broliai Rotenbergai, taip pat, kad nežino, su kuo nusprendžia prekiauti jam priklausantis „Agrokoncernas“.

Vilniuje, šalia miesto savivaldybės pastato, lapkričio 8 d. buvo atidengta Lenkijos prezidento Lecho Kaczynskio vardu pavadintos gatvės lentelė. Iš tikrųjų, ant stulpo pritvirtintos dvi lentelės – lietuvių ir lenkų kalbomis. Lenkijos prezidentas įamžintas likus trims dienoms iki šios šalies Nepriklausomybės šimtmečio. Be to, Maišiagaloje atidarytas ir L. Kaczynskio vardo skveras. Lenkijos prezidentas Maišiagaloje lankėsi savo pirmo oficialaus vizito į Lietuvą metu, 2006 metais.

Parengta pagal Lietuvos žiniasklaidos pranešimus

JAV PREZIDENTAS IŠPEIKĖ PASIŪLYMĄ DĖL ES KARINIŲ PAJĖGŲ

JAV prezidentas Donaldas Trampas (Donald Trump) ir Prancūzijos prezidentas Emmanuelis Macronas (dešinėje). **AFP**

JAV prezidentas Donaldas Trampas lapkričio 9 d. griežtai sukritikavo Prancūzijos vadovo Emmanuelio Macrono raginimą sukurti Europos karines pajėgas gynybai nuo užsienio jėgų, įskaitant JAV. D. Trampas, kuris lapkričio 10 d. dalyvavo Pirmojo pasaulinio karo minėjime Paryžiuje, E. Macrono teiginius pavadino įžeidžiančiais.

„Prancūzijos prezidentas E. Macronas pasiūlė Europai sukurti savo kariuomenę, kuri apgintų ją nuo JAV, Kinijos ir Rusijos. Tai didelis įžeidimas, gal Europa iš pradžių turėtų

sumokėti savo dalį į NATO, kurią itin subsidijuoja JAV?“ – D. Trampas rašė tvityrėje.

D. Trampas, kuris su žmona Melania Prancūzijoje lankėsi antrą kartą nuo tada, kai tapo JAV prezidentu, taip sureagavo į lapkričio 6 d. paskelbtą E. Macrono interviu, kuriame šis ragino sukurti bendras Europos karines pajėgas.

Neseniai JAV prezidentui paskelbus apie galimą pasitraukimą iš Šaltojo karo laikų branduolinio susitarimo, E. Macronas, uolus artimesnės Europos integracijos šalinin-

kas, paskelbė, kad bendra ES kariuomenė reikalinga tam, kad Europa nebūtų priklausoma nuo JAV galybės.

„Mes turime apsiginti nuo Kinijos, Rusijos ir net Jungtinių Valstijų“, – Prancūzijos prezidentas sakė radijui Europe 1.

E. Macronas siekia įkurti nuo NATO nepriklausomas devynių Europos valstybių greitojo reagavimo pajėgas. Šis darinys galėtų greitai surengti bendrą karinę operaciją, evakuoti civilius iš karo zonos arba teikti pagalbą stichinės nelaimės metu. **ELTA**

IRANUI GALI BŪTI PASKELBTA DAUGIAU SANKCIJŲ

JAV patarėjas nacionalinio saugumo klausimais Johnas Boltonas lapkričio 8 d. pareiškė, kad Iranui gali būti paskelbta net daugiau sankcijų, praėjus vos kelioms dienoms po to, kai įsigaliojo naujausios baudžiamosios priemonės, vadinamos griežčiausiomis kada nors paskelbtomis Teheranui.

Pasak J. Boltono, du vienašališkų sankcijų paketai, kuriuos JAV prezidentas Donaldas Trampas (Donald Trump) paskelbė rugpjūtį ir šį lapkričio 5 d., daro „gana reikšmingą“ poveikį Irano ekonomikai ir Teherano veiksams užsienyje.

„Manau, kad pamatysite net daugiau sankcijų, įsigaliosiančių laikui bėgant, taip pat daug griežtesnį sankcijų įgyvendinimą“, – Paryžiuje

žurnalistams sakė Baltųjų rūmų pareigūnas.

Paklaustas, kas galėtų tapti naujų sankcijų taikiniais, jis atsakė: „Yra kitų dalykų, kurių galėtume nuveikti terorizmo ir kovos su terorizmu srityse.“

Tarptautinis valiutos fondas prognozuoja, kad dėl jau įvestų sankcijų Irano ekonomika šiemet susitrauks 1,5 procento, o kitąmet – 3,6 procento.

„Matome ženklų, kad (sankcijos) pakenkė jų agresyviems veiksams Irake, Sirijoje ir Jemene. Kol kas to negana, bet jos pradeda daryti poveikį“, – pareiškė J. Boltonas.

„Matėme, kad Irane toliau rodomas politinis nepasitenkinimas, ir jis ūmėja. Šis pasipriešinimas ir toliau reiškiasi.

Ekonomikos požiūriu Irano valiuta vis labiau smunka, infliacija padidėjo keturgubai; šalis akivaizdžiai išgyvena nuosmukį“, – nurodė JAV prezidento patarėjas.

Pasak jo, „vis dar siekiama sumažinti Irano naftos eksportą iki nulio“, nors didžiausiems iranietiškos naftos pirkėjams, tokiems kaip Kinija, Indija ir Pietų Korėja, Vašingtonas laikinai leido jos neatsisakyti.

„Su tam tikru pasitenkinimu šiandien pastebėjau, kad naftos kaina sumažėjo. Bendradarbiau su Saudo Arabija, Jungtiniais Arabijos Emyratais ir kitais gamintojais, kad padidėtų (naftos) gavyba ir kad tradiciški Irano naftos pirkėjai neatsidurtų nepalankioje padėtyje“, – pridūrė J. Boltonas. **LRT**

DRAUGYSTĖ SU RUSIJA APKARTO

Leidiny „Kronenzeitung“ išsiaiškino, kad Austrijos armijos pulkininkas daugiau nei 20 metų šnipinėjo Rusijai. Šią informaciją patvirtino Austrijos gynybos ministerija.

„Dožd“ pasakoja svarbiausias detales, kurios yra žinomos apie įtariamąjį šnipinėjimą. 70-metis Zalcburgo gyventojas (jo tapatybė neatskleidžiama) šnipinėjimo veiklą pradėjo 9

praėjusio amžiaus dešimtyje ir aktyviai ją vykdė apie 20 metų, rašo „Kronenzeitung“ su nuoroda į šaltinius Austrijos žvalgyboje.

Leidiny pabrėžia, kad jis ko gero padarė daugiau žalos nei Vengrijos pulkininkas Alfredas Redlis, kurį užverbavo rusų žvalgybos skyrius Varšuvoje XX a. pr., pagrasinęs atskleisti jo homoseksualius ryšius.

Įtariamasis buvo labai profesionalus, pabrėžia leidiny: jis užėmė neaukštas pareigas vadavietėje. Kas dvi savaites jis palaikė ryšį su jam paskirtu kontaktiniu asmeniu Rusijoje, vardu Jurijus.

Austrijos užsienio reikalų ministrė Karin Kneissl, kurios vestuvėse neseniai dalyvavo Rusijos prezidentas V. Putinas, dėl to atšaukė vizitą į Maskvą, turėjusį įvykti gruodžio 2 d. **LRT**

LIETUVIŲ TAUTINĖS MINTIES LAIKRAŠTIS

THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER

DIRVA

TEL. (216) 531-8150

FAX (216) 531-8428

E-mail: dirva@ix.netcom.com

P.O. BOX 19010 CLEVELAND, OHIO 44119-0010

19807 CHEROKEE AVENUE • CLEVELAND, OHIO • 44119

Leidžia Amerikos Lietuvių Spaudos ir Radijo Draugija „Viltis“, Inc.

Algirdas V. Matulionis, pirmininkas / president

Gediminas Markevičius, redaktorius / editor

2713 West 71st St, Chicago, IL 60629-2005

E-mail: dirva.redaktorius.chicago@gmail.com

DIRVA (USPS 157-580)

Postmaster: Send address changes to DIRVA

19807 Cherokee Ave. Cleveland, OH. 44119-0010

Periodicals postage paid at Cleveland, Ohio and additional mailing offices.

Published bi-weekly by American Lithuanian Press & Radio Assn.

VILTIS, INC. - Subscription per year - \$55.00, first class - \$78. Single copy - \$2.00. Air mail overseas - \$130.00.

Prenumerata metams - \$55.00, pusei metų - \$40.00, pirma klase - \$78.

Oro paštu į užsienį metams - \$130.00. Atskiro numerio kaina - \$2.00.

Straipsniai, pasirašyti pavarde, inicialais ar slapyvardžiu, ne visada sutampa su redakcijos nuomone. Nespausdinti straipsniai grąžinami tik autoriui prašant. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Nepasirašytų rašinių nespausdiname.

TAIKOSI Į JAUTRIAS TEMAS

Važiuojant per Kauną akys užkliuvo už plakato, iš kurio žvelgė Rolandas Paksas. Turi pinigų vyrukas, pagalvojau – gi reklama yra pats brangiausias dalykas, ypač tada, kai ji neduoda jokios naudos (už tai ir brangi, kad pinigai išmetami į balą). Taigi buvęs „prezidentas“ reklamavo save ir savo idėją, klausdamas, ar „nori lito“? Keistas klausimas, tiesa? Norėti lito, kai cirkuliuoja eurai? Panašu į pasiūlymą įbristi į tą pačią upę, nors apie tai, kad dukart į tą pačią upę įbristi neįmanoma, jau žinojo senovės romėnai. Tačiau R. Paksas siūlo. Ką gi – toks jo pasiūlymas tikrai dera su jo demonstruojamomis simpatijomis Rusijai, nes dar gajus kliedesys, kad „prie ruso buvo geriau“, tai kodėl gi nepaleisti anties, kad „prie lito buvo geriau“? Pripažįstu – buvo gerai prie lito, bet gyvenimas eina geryn, ir šiandien Lietuvoje žmonės gyvena taip gerai, kaip niekada negyveno (kad ir kaip tai nepatinka propagandistams, teigiantiems atvirkščiai). Taip, suverenios valstybės nuosava valiuta yra vienas iš nepriklausomumo požymių, tačiau tik kontekste, kuris susijęs su patriotizmu. O ekonomikoje įsijungia kiti dėsniai. Tad vienintelė logiška mintis, žvelgiant į R. Pakso reklamą – žmogus siekia sukelti sumaištį paprastų žmonių galvose, pats puikiai suprasdamas, kad lito grąžinimas nereikalingas. O gal tikslas dar didesnis – šiandien jis siūlo grąžinti litą, o rytoj – Lietuvos „suverenitetą“ nuo ES ir NATO? Deja, šis sveikam protui prieštaraujantis R. Pakso siūlymas nėra toks nepavojingas – juk kažkada ir Visagino atominės elektrinės statyba atrodė neišvengiama būtinybė, kol paaiškėjo, kad didesnė dalis žmonių nesuprato, kokią grėsmę sukels jos atsisakymas (beje, jie ir dabar nenori pripažinti, kad jų lengvabūdiškumo rezultatas – Astravo AE monstras, iškilęs per pusšimtį km nuo Vilniaus). Tas pats gali nutikti ir su R. Pakso siūlymais, nes sąlygos idealios: Kremlius propaganda, kalanti į galvas pasidygėjamą mūsų pačių rinkta valdžia ir valstybės institucijomis, apsuko galvas ne tik mažaraščiams, bet ir kai kuriems aukštąjį išsilavinimą turintiems žmonėms (vien ko vertas jų džiugesys matant „filosofą su plyta“ Arvydą Juozaitį, dalyvaujantį bendruose žygiuose su prorusiškų pažiūrų Rūta Janutiene), na, o valdančiąjai daugumai vadovauja žmogus, kurio milijoninio verslo sėkmė susijusi su putinistine Rusija, tad jis tikrai nedės pastangų (ir nededa!), kad užkirstų kelią Lietuvos pasukimui atgal. Bėda ir ta, kad valdančiosios daugumos opozicija neturi jokių svertų, galinčių sugrąžinti į sveiko proto kelią R. Pakso klaidinamas aukas. O kartais atrodo, kad ir noro trūksta – anot vieno aštrialiežuvio satyriko, protingieji šneka tik saviems, bet tos kalbos už savųjų rato neišeina, plačiųjų masių nepasiekia. O tas mases jau veda būsimieji gelbėtojai nuo „valdžiažmonių“ ir baisiųjų „konservatorių“.

Dabartinė Lietuvos tikrovė tokia, kad vyksta Rusijos hibridinis karas prieš laisvąjį Vakarų pasaulį, ir Lietuva tame kare yra vienas iš taikinių. Eskalavimui ir politinėms aistroms kaitinti pasirenkamos visuomenei jautrios temos. Pasikartosiu – ne tik eiliniai, sovietmečio pažeisti piliečiai nesuvokia grėsmės, bet ir išsilavinę, neretai jau nepriklausomybę atgavusioje Lietuvoje užaugę jauni žmonės kimba ant Kremliaus propagandos kabliuko. Ypač tą galima pastebėti

FINANSAI – GEOPOLITIKOS GYSLOS

Veidrodžiai rodo, kas stovi už jūsų, o ne priešais jus. Vakarų saugumo politika primena mėginimą rasti kelią žvelgiant atgal. Anksčiau ar vėliau suprantame, kokia buvo to krestelėjimo važiuojant priežastis. Tuomet mėginame apsisaugoti nuo kito – bet į priekį nežiūrime.

Pasiekimai atrodo apgailėtinai. Nesugebėjome nuspėti artėjančios Sovietų Sąjungos griūties (ir, kai kuriais atvejais, netgi gėdingai mėginome neleisti imperijai iširti). Nepakankamai įvertinome korupcijos poveikį postsovietinei Rusijai ir kitoms šalims. Neįžvelgėme buvusios KGB revanšo, kurio geriausiu pavyzdžiu tapo Vladimiro Putino atėjimas į valdžią. Buvome netikėtai užklupti išpuolių Estijoje 2007-aisiais, karo Gruzijoje 2008-aisiais ir didžiulių Rusijos karinių pratybų 2009-aisiais.

Europos šalys panikavo dėl dujų tiekimo per Ukrainą sutrikimų. Vakarai buvo apkvailinti D. Medvedevo ir V. Putino susikeitimo pareigomis. Jie nesugebėjo suprasti Rusijos priešinimosi ES Rytų partnerystei, todėl nenutuokė apie artėjančią Krymo atplėšimą ir 2014 metų karą Rytų Ukrainoje. Niekas nesitikėjo, kad Rusija 2016 metais atakuos JAV politinę sistemą. Britanijos pareigūnai 2006 metais neįsivaizdavo, kad Rusija nori nužudyti perbėgėlį iš FSB Aleksandrą Litvinenką arba kad ji surengs panašią

operaciją prieš buvusį GRU karininką Sergejų Skripalį.

Daugelyje šių sričių Vakarai susiprato. Įsisąmoninome, kad Rusija kelia grėsmę. NATO sustiprino savo teritorinę gynybą šiaurės rytų ir pietryčių Europoje. Šis darbas dar ne visiškai atliktas, bet netikėtos sėkmingos Rusijos atakos pavojus smarkiai sumažėjo. Daug rimčiau vertiname kibernetinį saugumą. Suprantame, kad informacija gali būti naudojama kaip ginklas. „Įsilaužimo ir nutekinimo“ atakos, kurios veikė Lenkijoje ir JAV, nesuveikė Prancūzijoje ir Vokietijoje. Vakarų šalių kontržvalgybos dabar savo prioritetu laiko Rusijos vykdomą šnipinėjimą. ES pertvarkė žemyno energetikos saugumą, užtikrindama geresnę infrastruktūrą ir griežtesnę priežiūrą.

Vis dėlto yra vienas didelis frontas, kur dar nesame perpratę Rusijos taktikos. Tai – pinigų naudojimas.

Rusija nėra turtinga šalis, bet ji turi pakankamai pinigų pirkti politinei įtakai – atvirai arba slapta. Tarp jos naudojamų priemonių – naudojimasis ekonomikos prietilčiais ir verslo modelių, kurių išlikimas priklauso nuo gerų santykių su Rusija, kūrimas. Pasitelkiamos ir juodosios technologijos – prekyba viešai neplatinama informacija, pinigų plovimas arba ginklų paverčiama korupcija.

Saugumo politikos ekspertams sunku rasti priemonių šiems pavojams atremti. Esame labiau patyrę karinio

biudžeto, gynybos planavimo, žvalgybos analizės ir panašiose srityse. Esame įpratę atvirai keistis nuomonėmis su gynybos rangovais arba sprendimus priimančiais vyriausybių pareigūnais. Tačiau paprastai nesidomime konkurencijos politika, finansinio reguliavimo ypatumais arba prekių rinkos virtuve, ypač jeigu šie klausimai patenka į itin ginčijamą politinę sritį. Politinių kampanijų finansavimo reforma Jungtinėse Valstijose, Londono Sičio vaidmuo Britanijoje po „Brexito“, bankų slaptumo įstatymai Liuksemburge ir Delavere registruotos ribotos atsakomybės įmonės yra už daugelio ekspertų komforto zonos ribų.

Tačiau šis mūsų dar laukia priešakyje. Geopolitinės galios gyslos yra finansinės. Rusija (ir kitos priešininkės, pavyzdžiui, Kinija) supranta, kad jog gali pirkti politinę įtaką, naudodamosi mūsų teisinių ir finansinių sistemų spragomis, kai kada – visiškai teisėtomis.

Turtingoms Vakarų valstybėms reikia spręsti šias problemas jų pačių labui. Taip pat turėtume atminti, kad korupcija tokiose šalyse kaip Ukraina veši tik dėl bendrininkų, veikiančių tokiose vietose kaip Londonas ar Viena. Senas šūkis skelbė: „Už jūsų ir mūsų laisvę.“ Dabar turėtume jį atnaujinti ir įtraukti sąžininę gumą.

E. Lucasas, LRT

ES RINKIMUS DONECKE IR LUHANSKE LAIKO NETEISĖTAIS

Europos Sąjungos užsienio politikos vadovė Federica Mogherini pareiškė, kad ES nepripažįsta ir laiko neteisėtais rinkimus, lapkričio 11 dieną vykusius Ukrainos prorusiškų separatistų įkurtose apsišaukėliškose Luhansko ir Donecko respublikose.

„Europos Sąjunga primena, kad siekiant tvaraus politinio konflikto sprendimo Rytų Ukrainoje yra labai svarbu, kad visos šalys įgyvendintų Minsko susitarimus, ir pabrėžia Rusijos Federacijos atsakomybę šiuo požiūriu. ES sveikina Ukrainos sprendimą pratęsti įstatymo dėl specialaus rytinės Ukrainos dalies statuso galiojimą iki 2019 metų pabaigos“, – nurodoma pranešime.

Dokumente teigiama, kad „ES smerkia šiuos „rinkimus“, nes jie pažeidžia tarptautinę teisę, kenkia įsipareigojimams, prisiimtiems pagal Minsko susitarimus, bei pažeidžia Ukrainos suverenitetą ir įstatymus“. *LRT*

internetinėje erdvėje – socialiniuose tinkluose rašomuose komentaruose. Štai neseniai kilo abejonių keliantis triukšmas dėl plynai iškertamų miškų, paskui tame pačiame triukšmo fone nuvilnijo neva gamtos mylėtojų protestai dėl ketinimų „iššaudyti visus Lietuvos vilkus“, paskui kilo didelis sąmyšis dėl atiminėjamų vaikų iš tvarkingų tėvų... Sprendžiant iš didelės visuomenės dalies reakcijos, sveiko proto neužteko suprasti, kad niekas neketina iškirsti visus Lietuvos miškus, kad miškas kertamas buvo visais laikais, svarbu laikytis įstatymų ir reikalavimų. Tik dėl vilkų kažkaip ramiau apsieita – matyt, temą eskaluojantys Kremliaus propagandistai suprato, jog negerai bus prieš save nuteikti kaimo žmones, patiriančius nuostolių dėl vilkų antpuolių... Užtat istorija dėl atimtų iš kauniečių poros vaikų suerzino visuomenę kaip reikalas, tačiau – ar pastebėjote – pykčio strėlės nebuvo nukreiptos į valdančiąją daugumą, t.y. R. Karbauskio aplinką? Atvirkščiai, net atsirado „herojus“ – burtininkų iš Rusijos draugas Mindaugas Puidokas, neva, ginantis šeimas. Bet keisčiausia šioje aplinkoje buvo matyti žinomus šalies intelektualus, pritariančius minios balsui. Negi jie nesupranta, kas už tos minios stovi? Gaila, bet nesigirdi ir aiškaus valdančiajai daugumai oponuojančio TS-LKD balso šiuo klausimu (na, nebent R. Dagys kategoriškai pasisako prieš šeimų griovimą ir vaikų atiminėjimą, tačiau platiesiems ratams matomi tik N. Puteikis su M. Puidoku), o juk tai itin aktuali tema! Va, ims „valstiečiai-žalieji“ ir panaikins Vaiko teisių tarnybą, pabaigdami su visomis vaikų atiminėjimo istorijomis, tai bus džiaugsmo! O kalti, kad iki tol buvo atiminėjami vaikai, liks konservatoriai – gi ne šiaip sau minimas konservatorius M. Majauskas, kaip vienas iš netikusio įstatymo kūrėjų.

Kęstutis Šilkūnas

LIETUVOS EKSPORTUI Į KINIJĄ – AUKŠČIAUSIA POLITINĖ PARAMA

Lietuvos Prezidentė Dalia Grybauskaitė susitiko su Kinijos Prezidentu Xi Jinpingu. *Lietuvos Respublikos Prezidento kanceliarijos nuotr. / Robertas Dačkus*

Šanchajus, Kinija, lapkričio 5 d. Lietuvos Respublikos Prezidentė Dalia Grybauskaitė susitiko su Kinijos Prezidentu Xi Jinpingu. Dvišalio susitikimo tikslas – pačiu aukščiausiu politiniu lygiu nubrėžti naujas Lietuvos ir Kinijos ekonominio bendradarbiavimo gaires.

Lietuvos ir Kinijos Prezidentų susitikimas įvyko didžiausiame Kinijos mieste Šanchajuje tuo pat metu, kai

čia vyksta pirmoji tarptautinė Kinijos importo paroda. Kinijai siekiant atverti savo milžinišką rinką ir mažinant apribojimus užsienio gamintojų importui, vienas pagrindinių susitikimo akcentų buvo lietuviškų gaminių eksporto galimybės šios šalies vartotojams.

Prezidentė pabrėžė, kad būtina greitinti Kinijos sertifikavimo procedūras lietuviškiems jautienos ir paukštienos

produktams, kurios stringa dėl techninių kliūčių. Sparčiai augant Kinijos ekonomikai ir didėjant vidurinei socialinei klasei, auga ir aukštos kokybės maisto gaminių poreikis. Todėl lietuviškos mėsos produktų eksportas į Kiniją yra abipusiškai naudingas.

Lietuvos verslas yra suinteresuotas išplėsti savo gaminių eksportą į milijardinę Kinijos rinką. Kinija yra pagrindinė

Lietuvos prekybos partnerė ir didžiausia eksporto rinka Azijoje. Vien per praėjusius metus Lietuvos eksportas į Kiniją išaugo 50 proc., o prekybos apyvarta – 20 proc. ir pernai siekė milijardą eurų.

Lietuvos gamintojai jau sėkmingai prekiauja Kinijoje sertifikuotais pieno ir žuvies produktais – 20 Lietuvos pieno ir 19 žuvies gamintojų turi reikalingus sertifikatus savo produkcijos eksportui į šią šalį. Vis platesnį kelią į milžinišką šios valstybės rinką atsiveria lietuviška duona, padažai, alus, baldai ir tekstilės gaminiai.

Labai daug neišnaudoto potencialo glūdi inovacijų, mokslinių tyrimų, biotechnologijų ir elektronikos srityse. Kinija yra trečia pagal dydį Lietuvos lazerių eksporto kryptis – 12 proc. viso lietuviškų lazerių eksporto keliauja būtent į šią valstybę.

Dvišaliame susitikime su Kinijos Prezidentu Lietuvos vadovė ES vardu kėlė ir Europos verslui aktualius klausimus. Prezidentės teigimu, didelę abipusę naudą ir naują impulsą ekonominiam bendradarbiavimui duotų Europos ir Kinijos susitarimas dėl investicijų ap-

saugos. Tai padės geriau apsaugoti ir Kinijoje veikiančias lietuviško verslo įmones.

Nors Kinija kalba apie atviresnę savo ekonomikos politiką, tačiau reikalingi spartesni pokyčiai. ES ragina Kiniją įgyvendinti didesnę atvirumą skatinančias priemones – visuose sektoriuose panaikinti reikalingą užsienio verslui investuoti tik steigiant bendras įmones su Kinijos kompanijomis.

Taip pat būtina iš esmės užtikrinti intelektualinės nuosavybės apsaugą. Dar viena sritis, kur siektinas didesnis atvirumas, tai galimybė užsienio verslui dalyvauti viešuosiuose pirkimuose.

Susitikime taip pat kalbėta apie globalios prekybos problemas. Šalies vadovė pabrėžė, kad Lietuvos ir visos ES interesas – išsaugoti atvirą daugiašalę pasaulinę prekybos sistemą, pagrįstą Pasaulio prekybos organizacijos taisyklėmis. Lietuvai, kuri yra atviros rinkos ekonomikos šalis, stipriai orientuota į eksportą, prekybiniai ES susitarimai su Kinija ir kitomis Azijos valstybėmis yra ekonomiškai naudingi.

Prezidentės spaudos tarnyba

TARPTAUTINĖJE KONFERENCIJOJE KARO ISTORIKAI APŽVELGĖ LIETUVOS KARIUOMENĖS ŠIMTMETĮ

Generolo Jono Žemaičio Lietuvos karo akademijoje lapkričio 8 d. vyko tarptautinė mokslinė konferencija „Atkurta Lietuvos kariuomenei – 100 metų“. Jos dalyviai dvi dienas gvildeno aktualias Lietuvos kariuomenės istorijos temas, įdomiausias jos peripetijas, įvertino šioje srityje atliktus tyrimus.

Sveikindamas konferencijos dalyvius, krašto apsaugos viceministras Giedrimas Jeglinskas pabrėžė, kad šios dvi sąvokos – Tėvynė ir kariuomenė – labai glaudžiai susijusios, tiesiog neatskiriamos. „1918 metais ištartą laisvės žodį tikrove pavertė Lietuvos kariuomenė. Jauna Lietuvos kariuomenė sėkmingai atrėmė bolševikų, bermontininkų, želigovskininkų puolimą. Nors ir nepavyko išvengti nuostolių praradus dalį šalies teritorijos, Lietuvos valstybingumas buvo išsaugotas. Tik apsigynus nuo agresorių, sulaukta diplomatinio Lietuvos valstybingumo pripažinimo“, – pažymėjo viceministras.

Karo akademijos prorektorė mokslui ir studijoms prof. dr. Jūratė Novagrockienė pabrėžė, kad Lietuvos kariuomenės, karo istorijos tyrinėjimai šiandien įgauna naują reikšmę ir prasmę. „Vykstant kartais nepastebimam, bet

agresyviame informaciniame karui, vienas instrumentų yra istorinių faktų klastojimas. Todėl kruopštus istorikų darbas, gebėjimas moderniai perskaityti istorinius tekstus tampa itin svarbiu, siekiant atremti plataus spektro grėsmes“, – kalbėjo prorektorė.

Pasak jubiliejinės konferencijos koordinatoriaus, Lietuvos karo akademijos Mokslo centro vyriausiojo mokslo darbuotojo dr. Gintauto Surgailio, šiemet lapkričio 23-iąją Lietuvos kariuomenė ir visi, kas neabejingi šalies istorijai, minės 100-ąsias atkūrimo metines. „Tai gana trumpas ilgaamžės Lietuvos kariuomenės ir kartu 1918 m. atkurtos nepriklausomos Lietuvos valstybės istorijos laikotarpis“, – sakė karo istorikas.

Konferencijoje, be Lietuvos karo istorikų, pranešimus skaitė Estijos, Latvijos, Italijos, Lenkijos ir Ukrainos mokslininkai. Juose apžvelgta šimtametė Lietuvos kariuomenės istorija, pristatyti naujausi karo istorijos mokslo atradimai. Diskusijų dalyviai kartu ieškojo atsakymų į mokslininkams šiuo metu kylančius klausimus.

Renginyje gvildintos aktualios Lietuvos kariuomenės istorijos temos: aptartas jos kūrimosi 1918 m. paskelbus

Karių rikiuotė, 1940 m., šaltinis - Lietuvos karinė spauda.

nepriklausomybę ir atkūrimo 1990–1993 m. laikotarpis, apžvelgiant buvusią karo padėtį ir visuomenės požiūrį į kariuomenę, sovietų represijas prieš Lietuvos karininkus ir partizanų kovą, KGB veiklą, nukreiptą prieš Lietuvos kariuomenę, jos transformaciją, Lietuvai siekiant narystės NATO. Renginyje taip pat nagrinėta Lenkijos ir Ukrainos kariuomenių įtaka tarpukariu, apžvelgiamos Latvijos ir Estijos nepriklausomybės kovos, pristatytas Italijos karo apžvalgininkų Lietuvos padėties, 1918 m. jai paskelbus nepriklausomy-

bę, vertinimas.

Konferencija Karo akademijoje vyko lapkričio 8–9 dienomis. Joje skaitytų pranešimų pagrindu buvo rengiami moksliniai straipsniai Akademijos leidžiamam Lietuvos kariuomenės istorijai skirtam periodiniam mokslo žurnalui „Karo archyvas“ (leidinio mokslinis redaktorius ir sudarytojas – dr. G. Surgailis).

Šis žurnalas skirtas Lietuvos kariuomenės ir karo veiksmų šalies teritorijoje, taip pat Lietuvos istorijos nuo valstybės susikūrimo XIII a. iki šių dienų tyrimams pristatyti. Jame spausdinami Lietuvos ir užsienio mokslininkų ori-

ginalūs karo istorijos tyrimai, kuriuose analizuojamos problemos, susijusios su Lietuvos karo istorija ir konfliktų archeologija. „Karo archyvas“ – vienas seniausių Lietuvos mokslo leidinių, kariuomenės leidžiamas nuo 1925 m. (1940 m. Lietuvą okupavus sovietams, jo leidyba nutrūko, bet 1992 m. gegužės 8 d. krašto apsaugos ministro įsakymu žurnalas buvo atkurtas.)

„Karo archyvas“ – vienintelis specializuotas Lietuvos karo istorijos mokslo leidinys, kurio archyvas (nuo t. XIII), pateiktas PDF formatu, laisvai prieinamas Karo akademijos interneto svetainėje.

Istorija

1918 m. lapkričio 23 d. tuometis ministras pirmininkas ir einantis krašto apsaugos ministro pareigas prof. Augustinas Voldemaras pasirašė įsakymą Nr. 1 Apsaugos ministerijai, kuriuo vadovaujantis buvo pradėtos kurti šalies reguliariosios pajėgos. Šiuo įsakymu buvo įkurta Apsaugos Taryba, plk. J. Galvydis-Bykauskas paskirtas Pirmojo pėstininkų pulko, formuojamo Alytuje, vadu, o plk. J. Kubilius – Apsaugos ministerijos štabo viršininku. Todėl laikoma, kad Lietuvos kariuomenė oficialiai buvo atkurta 1918 m. lapkričio 23 d.

LR KAM

KAUNE ATIDARYTA LIETUVOS DIPLOMATINĖS TARNYBOS ŠIMTMEČIUI SKIRTA ILGALAIKĖ EKSPOZICIJA

Kaune, Vytauto Didžiojo universiteto rektorato rūmuose atidaryta Lietuvos diplomatinės tarnybos šimtmečiui skirta ilgalaikė paroda „Kuriančiąjai Lietuvos diplomatijai – 100“. Nuotraukoje iš kairės: Kauno miesto meras Visvaldas Matijošaitis, Vytauto Didžiojo universiteto rektorius prof. Juozas Augutis ir LR užsienio reikalų ministras Linas Linkevičius.

LR URM

Kaune, Vytauto Didžiojo universiteto rektorato rūmuose, K. Donelaičio g. 58 atidaryta Lietuvos diplomatinės tarnybos šimtmečiui skirta ilgalaikė paroda „Kuriančiąjai Lietuvos diplomatijai – 100“.

Parodos vieta – simbolinė: Kaunas tarpukariu buvo moderniosios Lietuvos diplomatinės tarnybos veiklos epicentras. Šiose patalpose iki

pat sovietų okupacijos veikė Lietuvos Ministrų kabinetas, buvo įrengtas užsienio reikalų ministro tarnybinis butas. Salė, kurioje šiandien posėdžiauja VDU rektoratas, buvo tapusi Kaune rezidavusio diplomatinio korpuso traukos centru, joje buvo rengiami diplomatiniai priėmimai, įvairūs renginiai.

Ekspozicijos lankytojams

atveriamos keturios erdvės, pristatančios Lietuvos diplomatinės tarnybos veiklą per šimtą metų: pirmoji pasakoja apie L i e t u v o s

diplomatinės tarnybos ištakas, jos susiformavimą ir veiklą tarpukariu (1918-1940 m.); antrojoje salėje atkuriamas užsienio reikalų ministro Stasio Lozoraičio (1934-1938) kabineto dviasia. Šioje patalpoje lankytojas galės išvysti auten-

tiškus ministro kabinete stovėjusius baldus bei jo asmeninius daiktus.

Trečiojoje salėje pristatoma diplomatinės tarnybos veikla egzilio laikotarpiu (1940-1990), lietuvių diplomatų darbas siekiant užtikrinti Lietuvos okupacijos nepripažinimo politiką ir nepriklausomybės atkūrimą. Ketvirtoji ekspozicijos patalpa skirta diplomatinės tarnybos veiklai 1990-2018 metais. Joje kviečiama virtualioje aplinkoje susipažinti su užsienio reikalų ministro darbo diena ir su kasdiena

diplomatinės tarnybos veikla.

Paroda Vytauto Didžiojo universiteto rektorato rūmuose veiks iki 2021 metų lapkričio 7 dienos. Parodos autoriai – dr. Vytautas Žalys ir prof. dr. Alfonsas Eidintas.

Parodos rengėja – Lietuvos Respublikos užsienio reikalų ministerija, partneriai – Vytauto Didžiojo universitetas, Lietuvos centrinis valstybės archyvas, Lietuvos dailės muziejus, Lietuvos nacionalinis muziejus, Vytauto Didžiojo karo muziejus, Lietuvos nacionalinis M. K. Čiurlionio dailės muziejus, Kauno miesto savivaldybė.

LR URM

Parodos autoriai (iš kairės) – prof. dr. Alfonsas Eidintas ir dr. Vytautas Žalys. LR URM

DIPLOMATINĖS TARNYBOS ŠIMTMEČIO PROGA – JUNGTINIŲ TAUTŲ IR NATO SVEIKINIMAI

Lapkričio 7 dieną Lietuvos diplomatinė tarnyba mini 100 metų jubiliejų. Šiai progai skirtuose sveikinimo laiškuose Jungtinių Tautų ir NATO vadovai pabrėžė Lietuvos diplomatijos indėlį tarptautinėse organizacijose ir diplomatinės veiklos svarbą siekiant atkurti Lietuvos nepriklausomybę Sovietų okupacijos metu.

Jungtinių Tautų Generalinis Sekretorius Antonio Guterresas pabrėžė vertinąs Lietuvos pastangas prisidėti prie taikos palaikymo pasaulyje ir aktyvų darbą Jungtinių Tautų Saugumo Taryboje nenuolatinės narystės 2014-2015 m. laikotarpiu, ypač keliant civilių apsaugos konfliktų metu, neteisėto ginklų perdavimo prevencijos, teisės viršenybės principo platesnio įgyvendinimo klausimus.

„Proaktyvus diplomatinis Lietuvos įsitraukimas į darbą šiose ir kitose srityse turi didelę vertę Jungtinių Tautų organi-

zacijai“, – rašoma Jungtinių Tautų Generalinio Sekretoriaus sveikinimo laiške.

NATO generalinio sekretoriaus pavaduotoja Rose Gottemoeller video sveikinime skatino didžiulius ilgametėmis nuosekliomis diplomatinėmis pastangomis, kurias vainikavo Lietuvos įstojimas į Europos Sąjungą ir NATO.

„Jūs – vienintelė Lietuvos institucija, nenutraukusi veiklos sovietinės okupacijos dešimtmečiais. Jūsų atsparumas – išskirtinis, įkvepiantis pavyzdys“, – pabrėžė R. Gottemoeller, skatindama ir toliau tęsti bendrą darbą ginant demokratiją, laisvę, teisės viršenybę, sąjungininkų suverenumą ir nepriklausomybę.

Užsienio reikalų ministerija įkurta 1918 metų lapkričio 7 dieną Augustinui Voldemarui pradėjus eiti Lietuvos užsienio reikalų ministro pareigas.

LR URM

LIETUVOJE LANKĖSI JAV KONGRESO NARIŲ PATARĖJŲ DELEGACIJA

Spalio 27-30 d. Lietuvos Respublikos Seimo, Užsienio reikalų ministerijos ir ambasados Vašingtone kvietimu Lietuvoje lankėsi JAV Senatorių ir Atstovų Rūmų narių patarėjų delegacija. Vizito metu JAV pareigūnai susipažino su saugumo padėtimi Lietuvoje ir Baltijos jūros regione, priemonėmis kovojant su dezinformacija, aptarė dvišalių santykių perspektyvas, energetinio, ekonominio ir kibernetinio saugumo klausimus, santykius su Rusija, situaciją Rytų partnerystės šalyse ir kitas tarptautinės politikos aktualijas.

JAV pareigūnų delegaciją sudarė šešių JAV Senatorių ir

dvių Atstovų Rūmų narių atstovai, dauguma dirbantys Senato ir Atstovų Rūmų užsienio reikalų, gynybos ir asignavimų komitetų narių biuruose.

Vizito Lietuvoje metu JAV Kongreso patarėjai Lietuvoje susitiko su Užsienio reikalų ir Krašto apsaugos ministerijų vadovybe, Lietuvos Respublikos Seimo Užsienio reikalų, Nacionalinio saugumo ir gynybos komitetų ir Tarpparlamentinių ryšių su JAV grupės vadovais ir nariais, Lietuvos Respublikos Prezidentės patarėjais, dalyvavo apskrito stalo diskusijose su Nevyriausybinę organizacijų atstovais. Svečiai iš JAV

taip pats susitiko su Elektros perdavimo sistemos operatoriaus, atsakingo už Lietuvos elektros energetikos sistemos integraciją į Europos elektros infrastruktūrą ir bendrą elektros rinką, vadovybę ir NATO Energetinio saugumo kompetencijos centro atstovais.

Pastaruoju metu JAV Kongreso narių patarėjų vizitai į visas Baltijos šalis rengiami du kartus per metus. Vizitai organizuojami bendradarbiaujant kartu su Latvija ir Estija. Spalio mėnesio vizito koordinatore yra Lietuvos ambasada Vašingtone. Apsilankę Lietuvoje JAV Kongreso narių patarėjai išvyko į kitas Baltijos šalis.

LR URM

JAV Senatorių ir Atstovų rūmų narių patarėjų delegacija pasitarimų metu.

LR URM

JAV LB KRAŠTO VALDYBOS PIRMININKO VIEŠNAGĖ ČIKAGOJE

2018 m. lapkričio 3 d. Čikagoje lankėsi neseniai išrinktas JAV lietuvių bendruomenės Krašto valdybos pirmininkas Arvydas Urbonavičius. Jis susitiko su LR generaliniu konsulu Čikagoje Mantvydu Bekešium, Lietuvių Fondo valdybos pirmininku Tauru Bubleiu, Šiaurės Amerikos lietuvių XVI šokių šventės meno vadovu Gintaru Grinkevičium, dalyvavo Pasaulio lietuvių centre Lemonte vykusiame Lietuvių Fondo metiniame pokylyje ir Šiaurės Amerikos lietuvių jaunimo suvažiavime.

Tą pačią dieną buvo pasirašyta JAV LB, Pasaulio lietuvių centro (PLC) ir Pasaulio lietuvių jaunimo sąjungos (PLJS) bendradarbiavimo sutartis, kuria susitariama bendradarbiauti kultūros, švietimo, visuomeninėje, socialinėje, sporto ir kitose veiklose.

JAV LB KV informacija

JAV LB KV pirmininkas su Šiaurės Amerikos lietuvių jaunimo sąjungos suvažiavimo dalyviais.

Ramintos Urbonavičienės nuotr.

JAV LB KV pirmininkas A. Urbonavičius susitiko su Lietuvių Fondo valdybos pirmininku Tauru Bubleiu ir PLC vykdančiuoju direktoriumi A. Žiliu.

Ramintos Urbonavičienės nuotr.

LONDONE PAMINĖTAS LIETUVOS DIPLOMATINĖS TARNYBOS ŠIMTMETIS

Lapkričio 7 d. Lietuvos ambasadoje Londone muzikos ir kūrybos vakaru buvo paminėta Lietuvos diplomato diena ir Lietuvos diplomatinės tarnybos šimtmėtis. Šventiniame renginyje, kuris subūrė Jungtinės Karalystės lietuvių bendruomenės organizacijų atstovus, verslininkus, Lietuvos bei užsienio valstybių diplomatus, ypatinga padėka išreiškta kultūri-

nės diplomatijos skleidėjams - Lietuvoje ir Jungtinėje Karalystėje veikiantiems lietuvių menininkams, kūrėjams, muzikos atlikėjams, kurių įnašas prisideda prie šalies vardo garsinimo ir teigiamo įvaizdžio formavimo.

Renginyje ambasadorius Renatas Norkus taip pat įteikė ordino „Už nuopelnus Lietuvai“ Riterio kryžiaus apdovanojimą baletu artis-

tei, Kandaos ir Jungtinės Karalystės nacionalinių baletu trupių primabalerinai Jurgitai Droninai. Valstybinis apdovanojimas aktyviai Lietuvos šokio mokyklos propoguotojai paskirtas š.m. liepos 6 d. Prezidentės Dalios Grybauskaitės dekretu.

LR URM

KANADA

Šimtmečio renginyje kanadiečių choras atliko kūrinius iš Baltijos šalių

Estijos, Latvijos ir Lietuvos ambasados š.m. spalio 23 d., minėdamos atkurtą Baltijos šalių šimtmečius, Baltijos šalių bendruomenių, diplomatinės atstovybių bei įvairių Kanados institucijų atstovus pakvietė į choro „Capital Chamber Choir“ koncertą.

Vien iš kanadiečių su-burtas choras atlikto visų trijų Baltijos šalių chorinius kūrinius. Tarp kurių buvo ir Donato Miškinio, Vytauto Kernagio, Donato Zakaro bei Vidmanto Bartulio darbai.

LR URM

Metinio Jungtinės Karalystės bendruomenės organizacijų vadovų ir atstovų susitikimo dalyviai. **LR URM**

AUSTRALIJA

Australijoje atidarytas trečiasis Lietuvos Respublikos garbės konsulas

Lietuvos ambasadorius Australijai Gediminas Varvuolis lapkričio 3 dieną oficialiai atidarė Lietuvos Respublikos garbės konsulatą Adelaidėje.

Naująją Lietuvos Respublikos garbės konsulę Christine Dalia Jankus konsulato atidarymo proga

sveikino Pietų Australijos valstijos vaikų apsaugos ministrė Rachel Sanderson, lietuvių bendruomenės ir Adelaidės lietuvių radijo atstovai, užsienio valstybių garbės konsulai.

Lietuvos garbės konsulatui taip pat veikia Sidnėjuje ir Melburne. **LR URM**

JUNGTINĖ KARALYSTĖ

Metinis Jungtinės Karalystės lietuvių bendruomenės organizacijų vadovų ir atstovų susitikimas

Lapkričio 3 d. Londone įvyko metinis Jungtinės Karalystės bendruomenės organizacijų vadovų ir atstovų susitikimas, kurį septintą kartą organizavo Lietuvos ambasada Jungtinėje Karalystėje. Šiame įvykyje dalyvavo virš 60 delegatų, atstovaujančių 39 šioje šalyje veikiančias lietuvių bendruomenės organizacijas: įvairių JK miestų bendruomenes, profesionalų klubus, universitetų studentų bendrijas, religines ir sporto asociacijas.

Į susitikimą atvyko ir

Lietuvos užsienio reikalų ministerijos Užsienio lietuvių departamento direktorius Marijus Gudynas.

Susitikimo dalyviai diskutavo ryšių su Lietuva stiprinimo, lietuviškos tapatybės išsaugojimo klausimais, dalinosi bendradarbiavimo su vietos savivalda ir kitomis bendruomenėmis patirtimi. 2019 metai yra paskelbti Pasaulio lietuvių metais, vyks Lietuvos Prezidento rinkimai, rinkimai į Europos parlamentą, referendumas dėl pilietybės išsaugojimo. **LR URM**

KLIVLANDAS, OH

NUGALĖDAMA KLIŪTIS ŠALFASS ŽENGIA PIRMYN

Jau daug merų šio straipsnio autorius, „Dirvos“ reporteris, seka, stebi ir stengiasi dokumentuoti Šiaurės Amerikos lietuvių fizinio auklėjimo sporto sąjungos (ŠALFASS) metinius suvažiavimus. Metams bėgant ŠALFASS narių (per suvažiavimus – *aut.*) skaičius keitėsi, tačiau dar ir dabar malonu matyti senbūvius, buvusius ŠALFASS valdybos narius, kurie ne tik dalinasi savo patirtimi, bet supranta ir šių dienų problemas, jų svarbą ir reikalą jas tinkamai išspręsti.

Suvažiavimas įvyko 2018 m. spalio 27 d., Klivlande (Cleveland, OH) „Gintaro“ restorane, pagal nustatytą ŠALFASS dienotvarkę. Klivlandas yra patogesnė, lengviau pasiekiamą vietą visiems ŠALFASS nariams. Šiais metais suvažiavimo data buvo paankstinta mėnesiu, siekiant išvengti blogėjančio oro. Prieš prasidedant suvažiavimui, ant stalo buvo išdėliota šios dienos dienotvarkė, LR ambasadoriaus JAV Rolando Kriščiūno, Lietuvos kultūros

ir sporto departamento sveikinimų kopijos ir praeito, 2017 m. spalio 28 d., suvažiavimo protokolas.

Suvažiavime dalyvavo dvylika ŠALFASS atstovų. Jam vadovauti ir jį pravesiti ŠALFASS pirmininkas Laurynas Misevičius įpareigojo vieną asmenį, kuriam šios pareigos nebuvo visai sėkmingos. Pasikartojantys klausimai-atsakymai išėikvojo daug laiko. Dėl to kai kurie suvažiavimo dalyviai pareiškė nepasitenkinimą. Buvo malonu klausytis vieno atstovo iš Čikagos (jo du sūnus gimnazistai dalyvauja ŠALFASS veikloje, - *aut. past.*). Jo pastabos, siūlymai bei aiškinimai skirtingomis temomis buvo nuoseklūs ir apgalvoti. Jis priminė, kad mes visi turime problemų. Savikritika yra labai retai girdima lietuvių organizacijų susirinkimuose, bet ši kartą buvo pasakyta, kad „Mes turime būti atsakingi“. Popietinės diskusijos buvo įdomios, informacinės, gy-

ŠALFASS dalyviai ruošiasi pradėti suvažiavimą.

A.V. Matulionio nuotr..

vos. Tai priklausė nuo išankstinio atstovų pasiruošimo (ar jo trūkumo).

Buvo pasiūlyta sudaryti ŠALFASS veiklos kalendorių vieneriems ar dvejiems metams, taip išvengiant galimų susiprešinimų su lietuviškąja veikla JAV, Kanadoje ir Lietuvoje. Neišspręsta problema liko: kaip surengti

ŠALFASS turnyrus, apimančius vyresnio amžiaus narius ir jaunuolius, ir taip sumažinti kelionių išlaidas. Nustebino pranešimas, kad Lietuvos sporto renginių vadovai nori sujungti skirtingas sporto šakas ir tai padaryti per trisdešimt dienų ir ilgiau. Tai ambicingas, bet nepraktiškas užmojis. Dauguma išeivijos

lietuvių sporto klubų neturi nei laiko, nei finansų panašiuose renginiuose dalyvauti. Pertraukos metu, kuri prasidėjo 3:12 val. po p., suvažiavimo dalyviai atsikvėpė per priešpiečius, turėjo progą artimiau pabendrauti. Pagal dienotvarkę po pertraukos vyko tolimesnės diskusijos.

Algirdas V. Matulionis

ITALIJA

LIETUVOS DIPLOMATAI APLANKĖ ROMOJE PALAIDOTŲ IŠKILIŲ LIETUVIŲ KAPUS

Minėdami Vėlines, Visų mirusiųjų minėjimo dieną, lapkričio 2 d. Lietuvos Respublikos ambasadorius Italijoje Ričardas Šlepavičius, Lietuvos ambasadorius prie Šventojo Sosto Petras Zapolskas, kiti diplomatai, Popiežiškosios lietuvių Šv. Kazimiero lietuvių kolegijos kunigai ir Italijos lietuvių bendruomenės nariai dalyvavo šv. Mišiose istorinėse Verano kapinėse.

Vėlinių šv. Mišias už mirusius aukojęs Popiežiškosios Lietuvių Šv. Kazimiero kolegijos Romoje rektorius Audrius Arštikaitis kalbėjo apie tikinčiųjų santykį su istorine atmintimi ir bendruomenės vienybės palaikymą.

„Mirusiųjų diena mums leidžia stipriau nei visada prisiminti, priartėti prie mums svarbių amžinybės išskeliamųjų žmonių. Kolegijos ko-

plyčioje palaidotų iškilių dvasininkų ir valstybės veikėjų atminimas, jų nuveikti darbai ir stiprios asmenybės tampa ir dabarties lietuvių, vietos tautiečių bendruomenę vienijančia gija”, - teigė A. Arštikaitis.

Simboliškai prie lietuvių kapų buvo padėtos gėlės, uždegtos žvakelės.

Kolegijos koplyčia „Pontificium Collegium Lituanum” yra reikšmingas Lietuvos istorijos pa-

minklas. Iš viso koplyčioje ilsisi net 11 iškilių lietuvių dvasininkų, vienuolių ir seserų. Čia palaidotas ir vienas iš dvidešimties 1918 m. Vasario 16-ios Lietuvos Nepriklausomybės Akto signatarų, prelatas Kazimieras Steponas Šaulys, pirmasis Italijos Lietuvių bendruomenės pirmininkas prelatas Vincas Mincevičius, vyskupas Vincentas Padolskis, Lietuvos pasiuntinys prie Šv. Sosto ministras Stasys Girdvainis ir kitos iškilios asmenybės.

LR URM

Po šv. Mišių istorinėse Verano kapinėse.

LR URM

ARGENTINA

Nauja provincijos imigrantų karalienė

Mūsų draugijos „Dobilo” šokių ansamblio narė Constanza Santangelo Raubaitė Beriso mieste spalio 13 d., atstovaudama lietuvių bendruomenei 41-oje provincijos imigrantų šventėje buvo išrinkta antrąja princece. Džiaugiamės ir sveikiname!

Užuojauta

Spalio 7 d. mirė ponija **Angelika Mabel Stalioraitytė de Del Zotto**. Spalio 19 d. mirė ponija **Etelvina Argentina Rivas Vekelienė**. To paties mėnesio 25 d. mirė buvęs mūsų draugijos valdybos narys **Máximo Vogl**.

SLA valdyba reiškia nuoširdžią užuojautą jų šeimomis bei draugams.

2018 Buenos Airių Jaunimo olimpinės žaidynės

Lietuvos sportininkų sąskaitoje – trys jaunimo olimpinio žaidynių medaliai. Auksą 50 m plaukimo krūtine pelnė A. Šeilekaitė, Kotryna Teterevkova iškovojo sidabrą 200 m plaukimo krūtine ir bronzą 100 m plaukimo krūtine rungtyse. Sveikiname!

Lietus sutrukdė šventę

Buenos Airių miesto valdžios suplanuota užsienio šalių bendruomenių paroda, rengta šeštadienį, spalio 20 d. Palermo miškuose, kurioje kartu su mūsų šalies lietuvių bendruomene būtų dalyvavę

Šiaurės ir Skandinavijos šalių bendruomenės, dėl lietaus buvo sustabdyta.

Reikėtų pažymėti, kad, atsakant į Lietuvių centro valdybos kvietimą, buvo nuspręsta sušaukti visus lietuvių bendruomenės atvykusius narius, pasidalinti pietumis šioje institucijoje su šiam renginiui klubų paruoštais maisto produktais.

Tai buvo nepamiršamas vakaras, kuriame dalyvavo šokių grupės ir plačioji visuomenė.

Lietuvių kalbos kursai

Šeštadieniais mūsų bendruomenės patalpose yra dėstomi dviejų lygių lietuvių kalbos kursai, vykstantys nuo 16.30 iki 18 valandos. Kaip visuomet pamokos vyksta nemokamai. Nuo 15.30 iki 16.30 val. - naujas lietuvių kalbos kursas vaikams ir jaunimui. Kviečiame visus dalyvauti.

Tautinių šokių grupės „Dobilas” veikla

Tautinių šokių ansamblis „Dobilas” repetuoja šeštadieniais nuo 16.30 val. Vadovauja Ignas Gyurkovits ir Patricio Spagnollo.

XXX alaus šventė

Lapkričio 25 d., 13 val. įvyks mūsų bendruomenės patalpose ši tradicinė šventė.

Paruošime skanūs pietūs, pakelsime tostus, ir linksmai pašoksime. Dalyvaus artistas Albertas Daisen.

Kviečiame visus dalyvauti.

Susivienijimas Lietuvių Argentinoje

ES ATSTOVYBĖJE VAŠINGTONE ATIDARYTA PARODA „UŽ LAISVĘ“

Spalio 24 d. Europos Sąjungos atstovybėje Vašingtone buvo atidaryta paroda „Už laisvę: Amerikos lietuviai remia Lietuvos nepriklausomybę ir pripažinimą“, kurią parengė Čikagoje įsikūręs Balzeko lietuvių kultūros muziejus. Parodos atidarymo metu taip pat surengta diskusija apie laisvės idealų vietą transatlantinėje erdvėje bei Amerikos lietuvių indėlį atgaunant nepriklausomybę. Diskusijoje dalyvavo parodos kuratorė Irena Brokas Chambers, įtakingo Vašingtono *think-tank'o* „Atlantic Council“ vyresnysis tyrėjas Jeff Gedmin ir iš Lietuvos atvykusi Užsienio reikalų ministerijos Rytų kaimynystės departamento politikos direktorė Inga Stanytė-Toločkienė.

Atidarydamas renginį, Lietuvos ambasadorius JAV Rolandas Kriščiūnas pabrėžė Amerikos lietuvių indėlį kovoje už Lietuvos laisvę ir išsaugojus Lietuvos ambasados

pastatą Vašingtone. „Visuomet raginu amerikiečius, važiuojančius 16-ąją gatvę Vašingtone, atkreipti dėmesį į Lietuvos ambasados pastatą. Šis pastatas – tai Lietuvos valstybingumo tęstinumo simbolis. O taip pat simbolis JAV politikos remti Baltijos ir kitų tautų laisvės ir demokratijos siekius. Amerikiečiai turi didžiuotis tai, kad Lietuvos ambasados pastatas niekuomet nebuvo atiduotas sovietams,“ sakė ambasadorius, pabrėždamas JAV lietuvių bei Amerikos latvių indėlį išlaikant ir išsaugojant šį pastatą.

Inga Stanytė-Toločkienė pabrėžė, kad Lietuva yra gerai išmokusi laisvės pamokas. Pirmoji pamoka – už laisvę reikia kovoti, laisvę reikia nuolat puoselėti. Todėl Lietuva šiandien investuoja į krašto gynybą, kartu su sąjungininkais stiprina NATO aljansą, taip pat prisideda prie rytinių kaimynių demokratijos ir laisvės stiprinimo. Antroji pamoka – laisvę yra lengviau apginti,

Parodą „Už laisvę: Amerikos lietuviai remia Lietuvos nepriklausomybę ir pripažinimą“ parengė Čikagoje įsikūręs Balzeko lietuvių kultūros muziejus. **LR URM**

nei jai atsikovoti. Todėl šiandien Vakarų pasauliui kylantis iššūkis – išlaikyti tvirtą ir principingą politiką agresyvių veiksmų akivaizdoje.

Su Valstybės atkūrimo šimtmečiui skirta paroda jau turėjo progos susipažinti Čikagos ben-

druomenė, o Europos Sąjungos atstovybėje Vašingtone ši paroda veikė beveik visą mėnesį nuo spalio 10 d. iki lapkričio 2 d. Parodos kuratorė Irena Chambers parodą „Už laisvę“ prilygino geram filmui arba romanui, nes ji turi nuostabią

istoriją, kurioje daug herojų, priešų, laimėtų ir pralaimėtų kovų ir, kaip pridera geram Holivudo filmui – istorija baigiasi laimingai.

Lietuvos Respublikos ambasados Jungtinėse Amerikos Valstijose informacija

LOS ANDŽELO ŽIŪROVAMS PIRMĄ KARTĄ PRISTATYTAS DOKUMENTINIS FILMAS „RŪTA“

Santa Monikos „Aero“ kino teatre š.m. lapkričio 3 d. įvyko dokumentinio filmo „Rūta“ pristatymas. **LR URM**

2018 metų lapkričio 3 dieną Lietuvos Respublikos generalinis konsulatlas Los Andžele, bendradarbiaudamas su JAV Lietuvių Jaunimo Sąjungos Los Andželo skyriumi, Santa Monikos „Aero“ kino teatre surengė dokumentinio filmo „Rūta“ peržiūrą.

Filmą pristatė, į gausius žiūrovų klausimus atsakė ir su jais bendravo pati filmo herojė – plaukikė, olimpinė čempionė, šiuolaikinės Lietuvos simbolis Rūta Meilutytė. Daugelis JAV lietuvių po filmo pabrėžė, kad Rūtos Meilutytės istorija juos stipriai įkvėpė, leido iš arti susipažinti su jos kasdienybe ir dėkojo už pasidalijimą ne tik

pergalingomis, bet ir skaudžiomis akimirkomis.

„Tikiu, kad tie keturi šimtai į kino peržiūrą susirinkusių Los Andželo lietuvių suprato, kad filme pasakojama istorija yra ne vien apie sportininko kelią, bet apie gilesnius bendražmogiškus klausimus – pakilimus ir nuopolių, meilę ir neapykantą, depresiją, vienetą, draugystę, šeimą,“ – pabrėžė Lietuvos generalinis konsulas Los Andžele Darius Gaidys, dėkodamas Rūtai Meilutytei už atvirumą, drąsą, nuoširdumą, kantrybę ir šiltą šypseną visiems susirinkusiems.

Į filmo peržiūrą atvykusią Rūta Meilutytę pasveikino

dar vienas garsus Lietuvos sportininkas – krepšininkas Jonas Valančiūnas, šiuo metu žaidžiantis Toronto „Raptors“ klube.

Režisierių Ronaldo Bruožio ir Roko Darulio dokumentinis filmas „Rūta“ Lietuvoje pradėtas rodyti š.m. kovo mėn. Šiomet jis buvo nominuotas geriausio metų ilgametražio dokumentinio filmo apdovanojimui nacionalinio kino apdovanojimuose „Sidabrinė gervė.“ **LR URM**

PASKELBTA MEMORIALO KOMUNIZMO AUKOMS OTAVOJE STATYBŲ PRADŽIA

Š.m. lapkričio 8 d. simboliškai buvo paminėta memorialo komunizmo aukoms „The Memorial to the Victims of Communism – Canada, a Land of Refuge“ statybų Provincijų ir teritorijų sodo parke, greta Kanados parlamento, pradžia.

Ši skulptūra, dar vadinama ir „Atminties arka“, prie kurios projektavimo prisidėjo ir lietuviai, landšafto architektas Luke Kairys, bus pagaminta iš 4000 bronzos iešmų.

Specialus Arkos išlenkimas leis atvaizduoti „gyvą kalen-

dorių“, kuris keisis kiekvieną dieną priklausomai nuo saulės padėties, o žiemą, žiemos saulėgrąžos metu, suskils į dvi dalis.

Renginio atidaryme dalyvavo Kanados federacinės valdžios, visuomeninės organizacijos „Tribute to Liberty“, įvairių šalių ambasadų atstovai.

Planuojama, kad paminklas, kurio finansavimo dalį skyrė ir Lietuvos Vyriausybė, bus atidengtas 2019 metais.

LR URM

LIETUVOS VALSTYBĖS ATKŪRIMO ŠIMTMETIS PAMINĖTAS ZALCBURGE

Lapkričio 5 dieną Lietuvos ambasada Vienoje kartu su Austrijos lietuvių bendruomene iškilmingu koncertu Zalcburge paminėjo Lietuvos valstybės atkūrimo šimtmetį.

Zalcburgo miesto Mirabelės rūmuose buvo pristatyta Lietuvos valstybės atkūrimo šimtmečiui skirta koncertinė programa „100 metų su muzika. Lietuviškos idilijos“. Programą atliko tarptautinį pripažinimą pelnę lietuvių atlikėjai: Miuncheno Kamerinio orkestro pirmasis smuikas Simona Venslovaitė,

Vienos Muzikos ir vaizduojamųjų menų universitete dėstanti fortepijono meistrė Veronika Kopjova bei pučiamojo instrumento – birbynės – virtuozas Irmantas Andriūnas. „Trio.lt“ subūrę entuziastingi muzikai klausytojams atliko įvairialypę programą, apimančią visą Lietuvos klasikinės akademinės muzikos šimtmetį bei atspindinčią jos vystymąsi. Koncerto metu buvo atlikti kompozitorių M. K. Čiurlionio, B. Dvariono, V. Germanavičiaus ir kt. kūriniai. Lietuvių muzikinio paveldo pristatymas Zalcburge buvo puikiai įvertintas koncerto auditorijos bei palydėtas audringomis ovacijomis.

LR URM

LIETUVIŲ RADIO PROGRAMA girdima antradieniais 9:00-10:00 val. vak. iš WPAT stoties 930 AM banga.

Interneto svetainė: WWW.WPAT930AM.COM

Dėl pranešimų ir skelbimų kreiptis į dr. Giedrę Kumpiką, 82-32 Bell Blvd., Hollis Hills, NY 11427. Tel. (718) 776-1687. Fax: (718) 479-8923. E-mail: amberwings@mac.com

„CANTO FIORITO” – BRAITONO SENOSIOS MUZIKOS FESTIVALYJE

Senosios muzikos ansambliai „Canto Fiorito” (Lietuva) ir „Musica Antiqua Salzburg” (Austrija) tęsia muzikinę kelionę po Europą. Lapkričio 3-4 d. specialiai parengta programa „Hanzos kelias: muzikinė kelionė po bendrą praeitį”, kurioje pristatomi XVI–XVII a. kompozitoriai iš Hanzos šalių nuo Didžiosios Britanijos iki Baltijos valstybių, buvo atlikti Jungtinėje Karalystėje, prestižiniame Braitono senosios muzikos festivalyje.

Lapkričio 4 d. 19.30 val. koncerto šv. Martyno bažnyčioje (*St. Martin’s Church*) klausytojai išgirdo renesanso polifoninės muzikos meistrų Williamo Byrdo, Thomaso Tallio, Orlando di Lasso, Jano Pieterszoono Sweelincko kūrinį, baroko seconda pratica kompozitorių Heinricho

Schütz, Bartłomiejaus Pękielio, Tarquinio Merulos, o taip pat Venecijos polichoralinės tradicijos atstovų Hieronymo Praetoriuso ir Giovanni Battistos Coccioolo kūrybą. Penkis ansamblio Canto Fiorito” dainininkų balsus lydėjo „Musica Antiqua Salzburg” istoriniai pučiamieji instrumentai ir vargonų basso continuo.

„Hanzos kelias” yra Europos Komisijos programų „Kūrybiška Europa” ir „2018-ieji – Europos kultūros paveldo metai” projektas, remiamas Lietuvos kultūros tarybos. Projekto partneris – Estijos muzikos vadybos kompanija „ERP Music”.

Braitono senosios muzikos festivalis rengiamas nuo 2003 metų ir kasmet skiriamas vis kitai temai, taip siekiant

Braitono senosios muzikos festivalyje.

LR URM

atrasti naują požiūrį į senąją muziką. 2018-ųjų metų tema – Didžiosios Britanijos ir Europos santykiai, pradedant Viduramžiais iki šių dienų.

Negalintys atvykti į koncertą galėjo klausytis tiesioginės jo garso transliacijos per nemokamą programėlę „ERP Live” <https://live.erpmusic.com>.

Daugiau informacijos: www.hanseaticway.eu; www.cantofiorito.lt; <https://www.bremf.org.uk> LR URM

BALTIJOS ŠALIŲ KINO FESTIVALIS NIUJORKE TAPS TRADICIJA

Pirmajame Baltijos šalių kino festivalyje.

LR URM

Spalio 21 d., sekmadienį, „Scandinavia House” Niujorke sėkmingai baigėsi 4 dienas vykęs pirmasis Baltijos šalių kino festivalis, kurio metu buvo parodyta 18 klasikos ir naujausių Lietuvos, Latvijos ir Estijos trumpametražinių ir ilgametražinių vaidybinių, dokumentinių ir animacinių filmų.

Festivalio uždarymo metu organizatoriai džiaugėsi, kad Baltijos kinas susilaukė didelio publikos ir spaudos susidomėjimo bei pranešė, kad festivalis bus tęsiamas ir kitais metais.

Niujorko Baltijos šalių kino festivalio idėja gimė prieš dvejus metus. Jos autorius – Latvijos Garbės konsulas Niujorke Daris Delins, pakvietė prisijungti prie šios iniciatyvos taip pat Lietuvos ir Estijos Generalinius konsu-

latus Niujorke. „Šis Baltijos šalių kino festivalis – tai pirmasis trijų Baltijos valstybių bandymas atsirasti itin tirštai įvykių pripildytame Niujorko kino žemėlapyje. Kino kalba yra vienas universaliausių būdų papasakoti mūsų trijų šalių istoriją, pristatyti kultūrą ir tradicijas”, – teigia Lietuvos kultūros atašė JAV Gražina Michnevičiūtė.

Atidarymo vakarą žiūrovai pamatė retai už Europos ribų rodomus Baltijos šalių įsimintiniausius kino klasikos kūrinius, tarp jų 1974 m. sukurtą Arūno Žebriūno lietuvišką miuziklą „Velnio nuotaką”. Festivalio metu įvyko Arūno Matelio dokumentinio filmo apie Giro d’Italia dviračių lenktynes „Nuostabieji lūzeriai. Kita planeta” Niujorko premjera, po kurios vyko pokalbis su filmo režisie-

riumi ir kino kritiku Luku Brašiškiu. Daug dėmesio susilaukė Virginijos Vareikytės ir Maximilieno Dejoie dokumentinė juosta „Aš už tave pakalbėsiu”. Po filmo peržiūros svečiai kartu su režisierė turėjo galimybę aptarti filmą ir sovietinės okupacijos laikotarpį.

Paskutiniuoju Niujorko Baltijos šalių kino festivalio akordu buvo pasirinktas lietuvių režisierės Linos Lužytės šeimos drama „Amžinai kartu”.

„Šis festivalis - labai reikšmingas įvykis”, - sako viena iš festivalio pirmųjų rengėjų, Lietuvos Respublikos generalinio konsulato Niujorke projektų vadovė Sonda Litvaitytė. „Mes žengiame tik pirmuosius žingsnius pristatydami Baltijos kiną išrankiai ir reikliai Niujorko visuomenei, pripratusiai prie gausios

VILNIAUS UNIVERSITETO ARCHEOLOGAI BUTANE DALIJOSI SAVO PATIRTIMI

Spalio 1-6 dienomis Vilniaus universiteto (VU) Istorijos fakulteto archeologai dr. Giedrė Motuzaitė Matuzevičiūtė Keen ir dr. Aleksiejus Luchtanas (projekto vadovas) lankėsi Sherubtse koledže Butano Karalystėje.

Vizitas vyko pagal LR Ambasados Indijoje inicijuotą Užsienio reikalų ministerijos Vystomojo bendradarbiavimo projektą, kurio tikslais – Lietuvos patirties perdavimas rengiant archeologijos studijų programą Butano Karališkajame universitete bei stiprinant Sherubtse koledžo administracinius gebėjimus organizuojant studijas.

Tai buvo pirmasis Lietuvos archeologų vizitas į Butaną ir pirmas Vilniaus universiteto mokslininkų kontaktas su Butano aukštąja mokykla.

kultūrinių renginių pasiūlos. Stengsimės visi kartu bendromis jėgomis ir toliau dirbti ta kryptimi, kad festivalis neliktų tik vienetiniu sėkmingu produktu, bet taptu kasmetiniu, išskirtiniu ir labai laukiamu festivaliu”.

Baltijos šalių kino festivalį organizavo Lietuvos ir Estijos generaliniai konsulatai ir Latvijos garbės konsulatas Niujorke, Lietuvos kultūros institutas ir LR kultūros atašė, bendradarbiaujant su nacionaliniais Baltijos šalių kino centrais ir pagrindiniu festivalio partneriu „Scandinavia House”.

Daugiau informacijos apie festivalį: <https://www.baltic-filmfestival.com/>

LR URM

Vizito metu, susitikime su Sherubtse koledžo padalinių vadovais, susipažinta su studijų organizavimu Butane. Taip pat pristatytas Vilniaus universitetas, supažindinta su čia vykdomomis archeologijos studijų programomis, VU Archeologijos katedros ir Bioarcheologijos centro veikla, skaityta paskaita Sherubtse koledžo II ir III kursų humanitarinio profilio studentams.

Vizito metu mokslininkai aplankė Rytų Butano kultūros paveldo objektus, kuriuose numatė vietas galimiems archeologiniams tyrimams atlikti. Taip pat aptartos tolesnio bendradarbiavimo galimybės, numatančios kelių Sherubtse koledžo dėstytojų vizitą į VU, trumpo archeologijos kurso skaitymą Sherubtse koledže, mokomųjų archeologinių kasinėjimų organizavimą vietiniams studentams, Butano Karalystės kultūros paveldo objektų registro sudarymą bei atitinkamų paveldosauginių dokumentų parengimą.

1968 metais įsteigtas Sherubtse koledžas iki šiol bendradarbiavo su Kioto, Kolorado, Singapūro universitetais, New Brunswicko universiteto Renesanso koledžu, Tarptautiniu kalnų tyrimų centru. Archeologijos ir istorijos centras Sherubtse koledže įsteigtas tik 2014 m., jo veikla dar tik pradinėje stadijoje. Todėl užmegzti ryšiai tarp Lietuvos ir Butano universitetų – plati abipusiai naudinga mokslinio bendradarbiavimo perspektyva.

Straipsnio šaltinis: Vilniaus universiteto interneto svetainė.

OPIOIDŲ EPIDEMIJOS PROBLEMA JAV

Iš kairės: dr. J. Prunskis, Kongreso narys P. Roskam ir JAV generalinis gydytojas J. Adams susitikimo metu. *Autorės nuotr.*

2018 m. spalio 18 d. Hinsdale (IL), Medicinos centre AMITA, LR garbės konsulas JAV, Ilinojaus skausmo instituto (*Illinois Pain Institute*) įkūrėjas ir generalinis direktorius dr. Jonas Prunskis, Kongreso narys Peter Roskam ir JAV generalinis gydytojas dr. Jerome Adams susitiko su daugiau nei 50 Čikagos ir jos apylinkių sveikatos apsaugos, teisėtvarkos darbuotojų, me-

dikų, bendruomenės atstovų. JAV generalinis gydytojas yra aukščiausio rango visuomenės sveikatos apsaugos gydytojas, skiriamas ketverių metų kadencijai JAV prezidento. Susitikimo metu buvo aptarti pokyčiai, sprendžiant opioidų epidemijos problemą Jungtinėse Valstijose. Šiuo metu JAV siaučia opioidų epidemija, kurios kaina yra ne tik milijardai do-

lerių, bet ir milijonai gyvybių. Opioidai – stiprią priklausomybę sukeliančių narkotinių medžiagų grupė, dėl kurių perdozavimo 2016 metais JAV kasdien mirė po 116 žmonių. Skaičiuojama, kad ši epidemija valstybei kainavo 504 milijardus dolerių. Pastaruoju metu vis daugiau politikų, medikų, sveikatos apsaugos, švietimo sistemos darbuotojų, teisėtvarkos pa-

reigūnų įsitraukia į kovą su šia visuomenę griauančia epidemija. Dr. Prunskis savo kalboje pabrėžė, kad prieš skirdami opioidinius vaistus sveikatos priežiūros specialistai turi nustatyti tikslią diagnozę, t. y. paciento skausmo priežastį. Jeigu jie negali to padaryti, turėtų pasikonsultuoti su specialistu, kuris tai gali atlikti. Dr. Prunskis, kaip ir kiti susitikimo dalyviai, atkreipė dėmesį į išlaidų kompensavimo neatitikimus, kuomet kompensuojamos išlaidos už skausmą mažinančius opioidinius vaistus, o ne už procedūras, kurios iš tikrųjų padeda nustatyti paciento ligą. Susitikimo metu Kongreso narys P. Roskam, kuris remia ir inicijuoja teisės aktus kovojant su šia epidemija, ir JAV generalinis gydytojas J. Adams aptarė opioidų keliamus pavojus bei visuomenės švietimo šiuo klausimu svarbą. Dr. Adams kalbėjo apie priklausomybės nuo opioidų gydymo naloksonu galimybes, jis taip pat aptarė, kaip reikia keisti sistemą, teikiančią pagalbą asmenims, kurie dėl opioidų vartojimo turi psichologinių, socialinių, taip pat su teisėtvarka susijusių

problemų. Dr. Prunskis nuo šių metų gegužės mėn. yra JAV Sveikatos ir žmoniškųjų paslaugų departamente (*U.S. Department of Health and Human Services*) (HHS) veikiančios Tarpyvyriausybės skausmo valdymo gerosios patirties darbo grupės (*Pain Management Best Practices Inter-Agency Task Force*) (*Pain Task Force*) narys. Eidamas šias visuomenines pareigas dr. Prunskis daug dėmesio skiria opioidų epidemijos mažinimo klausimams. Dr. Prunskis ir 1992 m. įkurtas Ilinojaus skausmo institutas (IPI) yra pirmaujantys šalyje, tiksliai diagnozuojant ir gydant skausmą su ribotu opioidinių vaistų vartojimu. IPI taiko tikslingą skausmo šaltinio gydymą, o ne tik slopina ligos simptomus narkotinėmis medžiagomis. Šis gydymo metodas tampa vis populiariesnis, kadangi didėja visuomenės informuotumas apie pavojingą opioidų epidemiją. Daugiau informacijos apie IPI: www.illinoispain.com, tel. 800-340-PAIN *LR garbės konsulo JAV dr. J. Prunskio vykdomoji padėjėja Loreta Timukienė*

„ALTECHNA” KLIVLANDE

Iš Vilniaus, Lietuvos fonikos (optika, lazeriai, vaizdavimas ir t.t.) bendrovės „Altechna” atvyko Inžinerinių sprendimų pardavimų vadybininkas Marius Gželka ir pardavimų vadovas Antanas Laurutis. Jie lankėsi Klivlande turėdami tikslą išplėsti rinką jų įmonės gaminiais. Patyręs tarpininkas inžinierius Romas Bublys, paskatinęs prekybą tarp Klivlando rajono (bendrai Amerikos) firmų ir firmų Lietuvoje, Latvijoje, Estijoje ir Vokietijoje, suvedė

„Altechnos” atstovus su vietine „Volk Optics” - optikos firma. „Volk Optics” sudomino „Altechnos” fonikos, lęšių, lazerių komponentų gamybą. Intensyviai tartasi dėl užsakymų. „Altechnos” atstovai jau lankėsi Niujorke, kur pristatė savo gaminius, o po pasitarimų Klivlande toliau keliaus į Denverį, Koloradą. Jiems, kad pailsėtų nuo darbų, Romas Bublys kartu su dr. V. Stankum suorganizavo turą, skirtą susipažinti su Klivlando klasikinės architektūros šedevrais, įrašy-

tais į Amerikos istorinio paveldo sąrašą. Maloniai papietauta restorane ant Cuyahoga upės pakrantės, kur 1796 m. Klivlande buvo įsteigtas „Connecticut Land Company” kaip Konektikuto valstijos Vakarinis rezervatas (*Western Reserve*) Amerikos revoliucinio karo veteranams ir jų šeimoms įsikurti. Buvo aptarti tolimesni „Altechna” bendrovės gebių, jaunų pareigūnų siekiai. Gražu, kad Lietuvos įmonės plečiasi į Amerikos rinką savo gaminiais ir tuo kelia bei garsina Lietuvą. *Dr. Viktoras Stankus*

Prie Cuyahoga upės: Marius Gželka, dr. V. Stankus, Romas Bublys. *Antano Lauručio nuotr.*

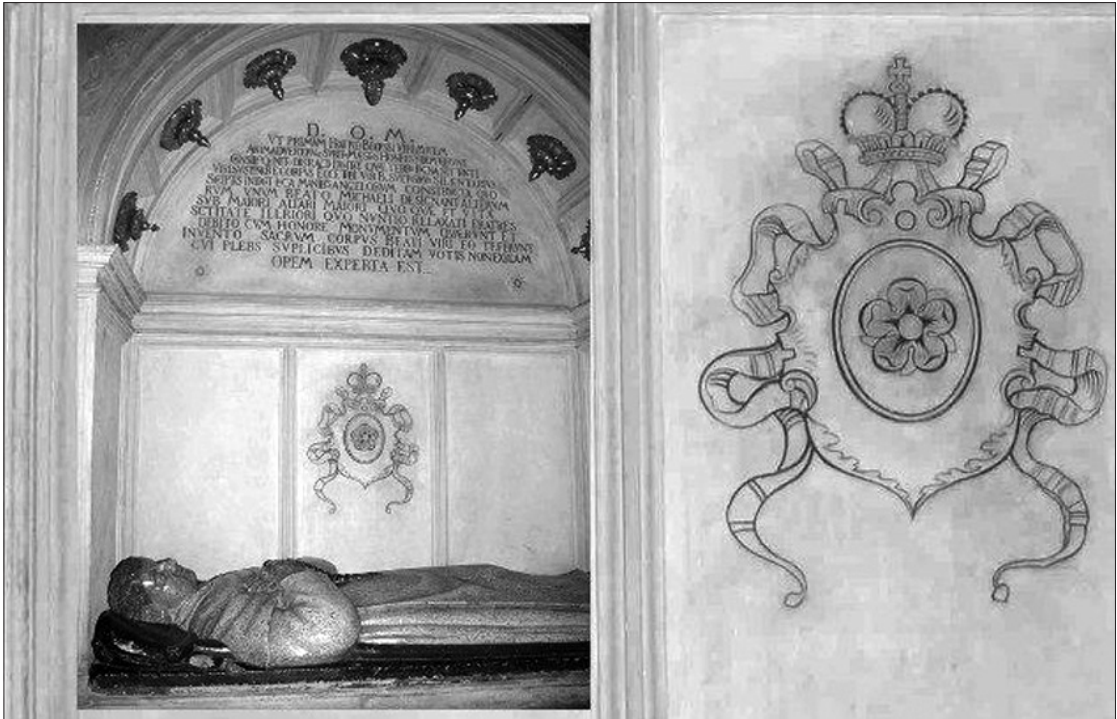
Prie II pasauliniame kare žuvusiems už laisvę klivlandiečiams kariams paminklo: Marius Gželka, dr. Viktoras Stankus, Antanas Laurutis. *Romo Bubljo nuotr.*

PRENUMERUOKITE DIRVĄ

DIRVA
LAIBGALDINIS JAV KURSIŲ
LITVŲ GIDIS

**METAMS - \$55,
PUSEI METŲ - \$40,
PIRMA KLASĖ - \$78,
ORO PAŠTU | UŽSIENĮ
METAMS - \$130.00**

NAUJAS LIETUVIS PALAIMINTASIS – MYKOLAS GIEDRAITIS

Vatican News nuotr.

Popiežius patvirtino Mykolą Giedraitį palaimintuoju

Bažnyčia pripažino Dievo Tarno Mykolo Giedraičio herojiškas dorybes ir patvirtino jo kultą nuo neatmenamų laikų.

Mykolas Giedraitis – palaimintasis

Š.m. lapkričio 7 d. Vatikane paskelbtame dekrete nurodyta, kad naujasis palaimintasis ne vienuolis, o pasaulietis, t.y. Ordino tretininkas.

Palaimintojo Mykolo Giedraičio beatifikacijos byla pradėjo Krokuvos arkivyskupija, kurioje palaimintasis gyveno ir mirė. Palaimintasis Mykolas buvo laikomas šventuoju, kai dar buvo gyvas, o jam mirus dar labiau pasklido garsas apie jo šventumą. Krokuvos vyskupija šešioliktojo amžiaus pabaigoje ir septynioliktojo pradžioje įvykdė kai kuriuos veiksmus, būdingus skelbimui palaimintuoju: jo žemiški palaikai buvo iškelti iš palaidojimo vietos Krokuvos Šv. Morkaus bažnyčioje ir perkelti į altorių, paveiksluose Giedraitis vaizduojamas su aureole. Viename paveiksle Šv. Morkaus bažnyčios koplyčioje palaimintasis Mykolas Giedraitis ir šv. Kazimieras

meldžiasi kartu priklupe prie Marijos paveikslo. Toje pačioje koplyčioje saugomas Marijos paveikslas, prie kurio meldavęsis palaimintasis Mykolas. Paveikslą lenkai vadina „Giedraičio Madona“.

Didelį postūmį pradėti bylą davė šv. popiežius Jonas Paulius II, parašęs proginį laišką savo įpėdiniui Krokuvoje kardinolui F. Macharskiui pal. Mykolo Giedraičio mirties 500 metinių proga 1985 m. Jis laiške išreiškė viltį, kad Krokuvos arkivyskupija nedelsiant pradės Mykolo Giedraičio beatifikacijos bylą. Nemažiau svarbūs bylai pradėti buvo Lietuvos kunigų kreipimasis į Lietuvos Vyskupų konferenciją ir pastarosios kreipimasis į Lenkijos Vyskupų konferenciją su prašymu pradėti beatifikacijos procesą.

Beatifikacijos byloje ypatingas dėmesys atkreiptas į

istoriko jėzuito t. Pauliaus Rabikausko tekstą apie Dievo tarną Mykolą Giedraitį. Svarbi buvo ir kunigaikščių Giedraičių palikuonių, ypač Didžiojo Britanijoje prieš

„Magnificat“ archyvo nuotr.

keletą mėnesių mirusio kunigaikščio Michalo Giedrojo ir jo šeimos moralinė ir finansinė parama.

Pal. Mykolas Giedraitis biografijose laikomas Baltųjų augustinų ordino vienuoliu, tačiau lapkričio 7 d. Vatikane paskelbtame dekrete nurodyta, kad naujasis palaimintasis ne vienuolis, o pasaulietis,

t.y. Ordino tretininkas. Iš tiesų, pagal palaimintojo gyvenimo aprašymą, Krokuvoje jis gyveno ne ordino bendruomenės namuose prie šv. Morkaus bažnyčios, bet vienas atskirame mažame kambaryje bažnyčioje prie zakristijos. Nors palaimintasis Mykolas baigė filosofijos mokslus Krokuvos universitete, jis gyveno kukliai, nuolankiai ir pamaldžiai vykdydamas šv. Morkaus bažnyčios zakristijono pareigas. Krokuvos arkivyskupija Mykolą Giedraitį vadina zakristijonų globėju.

Baltuosius augustinus vienuolius į Lietuvą pakvietė Lietuvos Didysis kunigaikštis Jogaila. Pirmieji vienuoliai lenkai ilgainiui pritapo, išmoko lietuvių kalbą, ypač skleidė pamaldumą Dievo Motinai Marijai, įsikūrė ir tarnavo rytinėje Lietuvoje (dabartinėje Lietuvoje ir Baltarusijoje) – Bystricoje, Medininkuose, Tverečiuje, Smalvose, Videniškėse, Panemunyje, Mykoliškėse, Skiemonyse, Južintuose, Kurkliuose, Salake, Papilyje, Kvetkuose, Suvainiškyje, Mioruose, Paberžėje (Vilniaus vyskupijoje) ir pačiame Vilniuje, Užupyje. Atgailos kanauninkai kurį laiką vadovavo Šv. Kazimiero bažnyčiai Vilniuje, tuo laikotarpiu, kai Jėzuitų ordinas buvo uždraustas. Lietuvoje iš viso veikė 18 Baltųjų augustinų vienuolynų.

XVI amžiuje vienuolynai Lietuvoje atsiskyrė nuo Lenkijos ir sudarė atskirą Lietuvos provinciją. Tuo metu Lenkijoje vienuolija išnyko, tad veikė tik Lietuvoje, o visi vienuoliai buvo lietuviai. Garbingą ordino istoriją užbaigė carinės Rusijos represijos ir visų Lietuvos vienuolynų uždarymas 1832 m.

Pasak t. Juozo Vaišnoros MIC, Baltųjų augustinų arba Atgailos kanauninkų ugdomo pamaldumo Marijai dėka Lietuva tapo Marijos žeme.

„DIRVAI” AUKOJO:

G. Plukas,	
Santa Monica, CA.....	100
G.Kumpikas,	
Queens Vil., NY	30
M.Gruzdys,	
Rocky River, OH.....	25
G.Matas,	
Independence, OH.....	10
I.Valaitis,	
Eastlake, OH	5

Visiems aukotojams nuoširdžiai dėkojame

Vysk. Jonas Ivanauskas: Pal. Mykolas Giedraitis – savas ir brangus globėjas

Mykolas Giedraitis – palaimintasis, kilęs iš istorinės Vilniaus vyskupijos teritorijos, kuri nuo 1926 m. priklauso dabartinei Kaišiadorių vyskupijai. Džiugią naujieną Šventojo Sosto komunikacijos dikasterijai pakomentavo Kaišiadorių vyskupas Jonas Ivanauskas:

„Tikrai labai džiugu, kad Mykolas Giedraitis, dabartinis palaimintasis, yra gimęs mūsų vyskupijos teritorijoje. Žinoma, mes tikrai jį laikome savu, labai brangiu globėju. Tai žmogus, kuris savo aplinkoje turėjo labai gilaus tikėjimo ir dvasinės patirties dovaną, kiek daug žmonių į jį kreipdavosi, kokią įtaką savo epochoje jis reiškė ir turėjo. Mums tikrai belieka pasidžiaugti nauju palaimintuoju, kuris parodo, kad tarnavimas Viešpačiui yra įmanomas įvairiose gyvenimo aplinkybėse. Tai tiesiog buvo paprastas žmogus. Tai yra liudijimas, jog nėra nei paprastų, nei nepaprastų žmonių, o tiesiog yra žmonės, kurie myli Dievą, myli artimą, tarnauja Bažnyčioje pagal tas malones ir pašaukimą vykdydami Dievo valią“.

SAK / Vatican News

ATIDARYTA PARODA PAL. J. MATULAIČIUI

2018 m. lapkričio 6 d. Bažnytinio paveldo muziejus (Šv. Mykolo g. 9, Vilnius, Lietuva) atidaryta paroda, skirta paminėti Vilniaus vyskupo pal. Jurgio Matulaičio konsekracijos šimtmetį. Paroda „Nugalėk blogį gerumu: palaimintasis Jurgis Matulaitis (1871–1927)“ skatina pažinti išskirtinį žmogų, jam tekusių išmėginimus ir nuveiktus darbus.

Jurgis Matulaitis (Matulevičius) – pirmasis XX a. lietuvių kilmės palaimintasis, įžvalgumu ir idėjomis, drąsiais visuomeninės veiklos užmojais

bei humanistine laikysena pralenkęs savąjį laiką. Matydamas gają tautinę ir socialinę neapykantą, jis atsisakė paisyti, ką žmonės mano, kalba ir rašo apie jo tautybę ar užsidegimą eiti visuomenės socialinės evangelizacijos keliu. Pal. Jurgis Matulaitis visada pirmiausia buvo visų tautų, religijų ir socialinės padėties žmonių ganytojas, sykiu telkiantis ir atnaujinantis Bažnyčią, jis nuolat vadovavosi ir kitus tikinčiuosius kvietė sekti šv. Pauliaus šūkiu – nugalėk blogį gerumu. 1987 m. birželio 29 dieną pal. Jurgį beatifikavusio

popiežiaus šv. Jono Pauliaus II žodžiais, jis buvo „toliaregis ir rūpestingas ganytojas“, „žmogus pagal Dievo širdį“.

Parodoje eksponuojami autentiški pal. Jurgio Matulaičio dokumentai, nuotraukos, asmeniniai daiktai ir liturginiai reikmenys. Šie eksponatai tiesiogiai liudija apie vyskupo gyvenimą ir veiklą: jaunystės metus Suvalkijoje, Kelcų ir Varšuvos kunigų seminarijose, studijas Sankt Peterburgo Katalikų dvasinėje akademijoje ir Fribūro universitete, ganytojišką veiklą. Ypatingas dėme-

sys skiriamas pagrindinėms Matulaičio veiklos kryptims: Katalikų Bažnyčios socialinio mokymo ir Leono XIII enciklikos Rerum Novarum minčių sklaidai, vienuolių gaivinimui ir steigimui (1909 m. slapta duoti marijonų kongregacijos vienuolio įžada, 1918 m. Marijampolėje įsteigta Švč. Mergelės Marijos Nekaltojo Prasidėjimo Vargdienių seserų kongregacija), nelengvam vyskupavimui 1918–1925 m. ir paskyrimui apaštališkuoju vizitatoriumi Lietuvai 1925 m., rengiant Vatikano konkordato su Lietuva ir Lietuvos bažnytinės provincijos projektus.

Bažnytinio paveldo muziejaus nuotr.

Paroda veiks iki 2019 m. vasario 2 d.

Bažnytinio paveldo muziejaus informacija

GERIAUSIŲ KREPŠININKŲ RINKIMUOSE PIRMAUJA DONATAS SABONIS

Prasidėję 2018 metų geriausių Lietuvos krepšininkų rinkimai įgauna pagreitį. Pirmą kartą organizuojamame „Krepšinio namų apdovanojimų 2018“ vakare gruodžio 2 dieną bus pagerbti ne tik geriausi suaugusių kategorijos krepšininkai ir krepšininkės, bet ir įvairių amžiaus kategorijų sportininkai. Taip pat bus išrinktas geriausias šių metų krepšinio žurnalistas, rašoma pranešime spaudai.

Po pirmosios balsavimo savaitės absoliutaus lyderio pozicijas užima Domantas Sabonis, kuris turi surinkęs 1068 balsus. Antroje vietoje žengia Jonas Valančiūnas, kurio sąskaitoje 430 balsų, trečias – Paulius Jankūnas su 150 balsų.

Moterų kategorijoje pirmąją praėjusių metų geriausia šalies krepšininkė Kamilė Nacickaitė, kuri surinko 474 balsus. Antra Gintarė Petronytė (301), trečia – Laura Juškaitė (175). Prie vyrų ir moterų rezultatų dar bus pridėti degalinių tinklo „EMSI“ klientų balsai, kurie bus susumuoti pasibaigus balsavimui.

U20 amžiaus kategorijoje

pirmauja Gytis Masiulis (653), antroje vietoje žengia Arnoldas Kulboka (570), trečias – Arnas Velička (185). Merginų grupėje pirmą vietą kol kas užima Gabija Meškonytė (412), antroje vietoje rikiuojasi Martyna Petrėnaitė (402), trečioje – Livija Sakevičiūtė (153).

U18 vaikinų kategorijoje lyderio poziciją kol kas užima Deividas Sirvydis (874), jam įkandin seka Rokas Jokubaitis (644), trečioje vietoje Marekas Blaževičius (135). Šios amžiaus grupės merginų kategorijoje pirmąją Gabija Šegždaitė (490), antroje vietoje žengia Kristina Masionytė (342), trečia – Brigita Sinickaitė (336).

U16 vaikinų grupėje pirmąją Ažuolas Tubelis (823), antras žengia Augustas Marčiulionis (767), trečias – Edgaras Preibys (383). Merginų kategorijoje pirmą vietą užima Audronė Zdanevičiūtė (548), antroje vietoje žengia Klaudija Janionytė (434), trečioje – Simona Visockaitė (380).

Geriausio krepšinio žurnalisto kategorijoje pirmoje vie-

toje žengia Donatas Urbonas (415), antroje – Vidas Mačiulis (327), trečioje – Gabrielė Miknevičiūtė (120).

Balsuoti už geriausius 2018-aisiais rungtyniačius Lietuvos krepšininkus (-es) sirgaliai galės iki lapkričio 23 dienos imtinai. Tai padaryti jie gali apsilankę puslapyje <http://apdovanojimai.krepšionamai.lt>

Už pasirinktus krepšininkus ir krepšininkes sirgaliai iš vieno įrenginio gali balsuoti po vieną kartą per 24 valandas. Taip pat savo balsus už geriausius krepšininkus galima atiduoti ir „EMSI“ degalinėse. Sirgaliai, kurie balsavimo metu internete ir degalinėse užpildys žaidimo anketą, galės laimėti 600 vienetų „EMSI“ Lietuvos vyrų krepšinio rinktinės kalendorių, 300 vienetų krepšinio sirgalių marškinėlių, 100 kvietimų į FIBA Pasaulio taurės atrankos rungtynes Lietuva – Kroatija gruodžio 2 dieną Vilniaus „Siemens“ arenoje. Sirgaliai taip pat galės laimėti krepšinio kamuolius su Arvydo Sabonio parašu.

LRT

Domantas Sabonis. AFP

STIPRIAUSIO UGNIAGESIO GELBĖTOJO PASAULIO ČEMPIONATE LIETUVIAI IŠKOVOJO TREČIĄ VIETĄ

Lietuvos stipriausiųjų ugniagesių gelbėtojų komanda. Asmeninio archyvo nuotr.

Lietuvos stipriausiųjų ugniagesių gelbėtojų komanda spalio mėnesį Sakramente (Jungtinės Amerikos Valstijos) vykusiame Stipriausiojo ugniagesio gelbėtojo pasaulio čempionate komandinės estafetės rungtyje iškovojo trečią vietą.

Lietuvos garbę Stipriausiojo

ugniagesio gelbėtojo pasaulio čempionate gynė Šiaulių apskrities priešgaisrinės gelbėjimo valdybos Operacinio vadovavimo skyriaus vyriausiasis specialistas Andrius Ašmontas, Akmenės priešgaisrinės gelbėjimo tarnybos ugniagesys gelbėtojas Gintautas Samauskis, Raseinių priešgaisrinės gelbė-

jimo tarnybos ugniagesys gelbėtojas Modestas Mikolaitis, Vilniaus apskrities priešgaisrinės gelbėjimo valdybos 1-osios komandos ugniagesys gelbėtojas Jaroslavas Višnevskis ir šios valdybos 3-iosios komandos ugniagesys gelbėtojas Agnius Marcinkevičius.

LRT

LIETUVOS LEDO RITULIO RINKTINĖ APMAUDŽIAI NUSILEIDO BALTARUSIAMS IR FINALE NEKOVOS

Baltijos iššūkio taurės ledo ritulio turnyras pasiekė finišo tiesiąją. Lapkričio 10 d. vakarą buvo sužaistos paskutinės A grupės rungtynės tarp Lietuvos ir Baltarusijos rinktinių. Deja,

bet šalies nacionalinė komanda turėjo pripažinti svečių pranašumą minimaliu rezultatu 0:1.

Pralaimėjimas per pagrindinį laiką nulėmė tai, jog Lietuvos rinktinė A grupėje

užėmė paskutinę vietą ir su Estijos komanda kausis dėl 5-6 vietos.

lrytas.lt

JAKUBS AND SON

Laidojimo Įstaiga

**William J. Jakubs Sr.
William J. Jakubs Jr.
Stephen Waite**

Licenzijuoti direktoriai ir balzamuootojai

936 East 185th Street, Cleveland, OH 44119
36000 Lakeshore Blvd. Eastlake, OH 44095
Telefonas (216) 531-7770

Laidotuvių koplyčia erdvi, vėsina, Teikianti jaukią atmosferą liūdesio valandoje. Didelė aikštė automobiliams pastatyti.

Now serving Lithuanians, including former Taupa Members!

Latvian Cleveland Credit Union

1385 Andrews Avenue
Lakewood, Ohio 44107
216-228-1996 or 800-577-1996
latvian@ameritech.net

Hours: Mon, Wed, Fri 9:00AM-3PM
Tue 9:00AM-5:30PM
Sun 9:30-10:30AM, 1st and 3rd Sundays each month, except Federal Reserve holiday weekends

View our Website and Facebook page for a list of our services:
www.latvianclevelandcu.org
www.facebook.com/latvianclevelandcu

California Lithuanian Credit Union

Santa Monica, CA

Savings 1.25%
IRA 1.50%

(310) 828-7095
info@clcu.org www.clcu.org

Credit Cards | Mobile Banking
International & Domestic Wires
Teen Accounts | College Savings

Your savings belong to you. We'll protect them with FDIC insurance.

NCUA

National Credit Union Administration, a U.S. Government Agency